

ZAKON¹

O ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

(*"Službene novine Federacije BiH"*, br. 39/03 i 22/06)

- Redakcijski pročišćeni tekst -

I - TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje sustav zaštite i spašavanja ljudi, biljnog i životinjskog svijeta, materijalnih, kulturnih, povijesnih i drugih dobara i okoliša (u daljnjem tekstu: ljudi i materijalna dobara) od prirodnih nepogoda, tehničko-tehnoloških, ekoloških i drugih nesreća ili ratnih opasnosti (u daljnjem tekstu: prirodne i druge nesreće), prava i dužnosti građana i tijela Federacije, kantona i općina, gospodarskih društava i drugih pravnih osoba, te druga pitanja od značenja za područje zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

Članak 2.

Zaštita i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća obuhvaća: programiranje, planiranje, organiziranje, obučavanje i osposobljavanje, provedbu, nadzor i financiranje mjera i djelatnosti za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća s ciljem sprečavanja opasnosti, smanjenja broja nesreća i žrtava, te otklanjanja i ublažavanja štetnih djelovanja i posljedica prirodnih i drugih nesreća.

Poslovi zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća su od općeg interesa za Federaciju.

Članak 3.²

U smislu ovoga Zakona pod pojmom:

1) prirodne nepogode podrazumijevaju se događaji koji su prouzročeni djelovanjem prirodne sile na koje ljudski faktor ne može uticati poput: potresa, poplave, visokog snijega i snježnih nanosa, olujnih ili orkanskih vjetrova, tuča, proloma oblaka, klizišta, suše, hladnoće, te masovne pojave ljudskih, životinjskih i biljnih bolesti;

2) tehničko-tehnološke nesreće podrazumijevaju se događaju koji su izmakli nadzoru pri obavljanju određene djelatnosti ili upravljanja određenim sredstvima za rad i rad s opasnim tvarima, naftom i njenim prerađevinama i energetskim plinovima tijekom njihove proizvodnje, prerade, upotrebe, skladištenja, pretovara, prijevoza ili uklanjanja, čije posljedice ugrožavaju ljude i materijalna dobra;

3) druge nesreće podrazumijevaju velike nesreće u cestovnom, željezničkom, zračnom ili pomorskom prometu, požar, rudarske nesreće, rušenje brana, atomske, nuklearne ili druge nesreće koje uzroči čovjek svojim djelovanjem, rat, izvanredno stanje ili drugi oblici masovnog stradanja ljudi i uništavanja materijalnih dobara.

¹ - Zakon sadrži integralni tekst Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća objavljen u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj 39/03, te Izmjene i dopune toga zakona objavljene u „Službenim novinama Federacije BiH“ broj 22/06, a iza teksta komentara ovoga zakona nalazi se izvorni tekst Izmjena i dopuna Zakona.

² - U članku 3. točka 3., vršene su izmjene (članak 1. Izmjena Zakona iz 2006. godine).

Članak 4.

Federacija osigurava izgradnju jedinstvene organizacije zaštite i spašavanja na teritoriju Federacije, sukladno ovome Zakonu i drugim propisima, planovima i drugim dokumentima kojima se uređuju pitanja organiziranja, razvitka, pripremanja i uporabe snaga i sredstava namijenjenih za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

Svi vidovi zaštite od prirodnih i drugih nesreća organiziraju se i provode sukladno načelima međunarodnog humanitarnog prava i međunarodnog prava o zaštiti ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, te preuzetim međunarodnim obvezama.

Članak 5./³

Jedinstveno ustrojavanje zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, po ovome Zakonu, ostvaruje se organiziranjem i poduzimanjem sljedećih mjera i djelatnosti:

- 1) otkrivanje, praćenje i sprječavanje opasnosti od prirodnih i drugih nesreća;
- 2) obavještanje stanovništva o opasnostima i davanje naputaka za zaštitu i spašavanje;
- 3) obučavanje i osposobljavanje za zaštitu i spašavanje;
- 4) organiziranje, opremanje, obučavanje i osposobljavanje civilne zaštite i uspostava i održavanje drugih vidova zaštite i spašavanja;
- 5) mobiliziranje i aktiviranje snaga i sredstava za zaštitu i spašavanje;
- 6) otklanjanje posljedica prirodnih i drugih nesreća do osiguranja temeljnih uvjeta za život;
- 7) nadzor nad provedbom propisa o zaštiti od prirodnih i drugih nesreća;
- 8) pružanje pomoći Republici Srpskoj i Distriktu Brčko Bosne i Hercegovine, susjednim i drugim državama u slučaju prirodne ili druge nesreće;
- 9) traženje pomoći od Republike Srpske i Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine i susjednih i drugih država u slučaju prirodne ili druge nesreće.

Članak 6.

Mjere i djelatnosti iz članka 5. ovoga Zakona, ostvaruju se putem civilne zaštite koja predstavlja organizirani oblik zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, sukladno ovome Zakonu i drugim propisima.

Civilna zaštita i druge djelatnosti namijenjene za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća imaju humanitarne, nevojne i natpolitičke značajke i zasnivaju se na solidarnosti i uzajamnom pomaganju svih sudionika u zaštiti i spašavanju.

Članak 7.

Zaštitu i spašavanje provode građani, tijela vlasti, gospodarska društva i druge pravne osobe, službe zaštite i spašavanja, stožeri, postrojbe i povjerenici civilne zaštite, u okviru svojim prava i dužnosti, a na načelima suradnje, solidarnosti i uzajamnosti svih sudionika u sprječavanju, otklanjanju ili ublažavanju posljedica djelovanja prirodnih ili drugih nesreća.

Zaštita i spašavanje života i zdravlja ljudi ima prvenstvo u odnosu na sve druge zaštitne i spasilačke djelatnosti.

U slučaju prirodne ili druge nesreće svatko je dužan pomagati sukladno svojim mogućnostima i sposobnostima.

³ - U članku 5. točka 2., vršene su izmjene (članak 2. Izmjena Zakona iz 2006. godine).

Članak 8.

Nadležna tijela Federacije putem nadležnih institucija Bosne i Hercegovine i izravno, sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine i Ustavu Federacije, ostvaruju međunarodnu suradnju radi provedbe zaštite od prirodnih i drugih nesreća, osobito zaključivanjem međunarodnih ugovora i izvješćivanjem drugih država o opasnostima i posljedicama prirodnih i drugih nesreća i, po potrebi, pružanjem ili traženjem pomoći u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara na teritoriju Federacije.

Članak 9.

Dan civilne zaštite Federacije je 1. ožujak – svjetski Dan civilne zaštite.

II – PRAVA I DUŽNOSTI GRAĐANA

Članak 10./⁴

Građani imaju pravo i dužnost sudjelovati u civilnoj zaštiti, izvršavati obvezu davanja materijalnih sredstava i obučavati se za osobnu i uzajamnu zaštitu i za provođenje mjera zaštite i spašavanja.

Pored prava i dužnosti iz stavka 1. ovoga članka, građani imaju i pravo i dužnost:

- 1) da u skladu sa zakonom i planovima zaštite i spašavanja budu raspoređeni u stožere, službe zaštite i spašavanja, postrojbe i povjerenike civilne zaštite;
- 2) da podatke značajne za zaštitu i spašavanje koje saznaju ili primijete, hitno dostavljaju najbližem operativnom centru civilne zaštite ili policijskoj upravi ili upravi civilne zaštite kantona ili službi civilne zaštite općine;
- 3) da daju podatke potrebne za vođenje evidencija u oblasti zaštite i spašavanja, kao i da u roku od osam dana od dana nastale promjene, prijave sve promjene koje se odnose na prebivalište, adresu stana, ime, zasnivanje i prestanak radnog odnosa, stjecanje stručne spreme i druge podatke od značaja za zaštitu i spašavanje.

Članak 11.

U zaštiti i spašavanju dužni su sudjelovati radnosposobni građani od 18 do 60 godina života (muškarci), odnosno od 18 do 55 godina života (žene).

Članak 12./⁵

U civilnu zaštitu ne raspoređuju se:

- 1) osobe na službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Oružane snage BiH)
- 2) službenici i namještenici tijela unutarnjih poslova, pripadnici policije i kazneno- popravnih zavoda
- 3) trudnice, majke i samohrani roditelji koji imaju jedno dijete mlađe od sedam godina života, odnosno dvoje ili više djece mlađe od 10 godina života, kao i skrbnici djece bez roditelja tih godina života
- 4) skrbnici starim i iznemoglim osobama
- 5) osobe proglašene nesposobnim za služenje u civilnoj zaštiti.

⁴ - U članku 10. stavak 1. i stavak 2. točka 2., vršene su izmjene (članak 3. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁵ - U članku 12. točka 1. vršene su izmjene (članak 4. Izmjena Zakona iz 2006. godine).

Članak 13./⁶

Zdravstvenu sposobnost građana za sudjelovanje u civilnoj zaštiti i obučavanju za civilnu zaštitu utvrđuju nadležne zdravstvene ustanove, u skladu s propisom iz stavka 2. ovoga članka.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije), na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite, propisat će osnove i mjerila za utvrđivanje zdravstvene i psihofizičke sposobnosti za sudjelovanje građana u civilnoj zaštiti i obučavanju za civilnu zaštitu.

Članak 14./⁷

Pravo i dužnost obučavanja za sudjelovanje u civilnoj zaštiti imaju, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, građani od navršениh 15 do 60 godina života (muškarci), odnosno od 15 do 55 godina života (žene), ako su sposobni pohađati obuku.

Članak 15.

U civilnoj zaštiti dragovoljno mogu sudjelovati svi muškarci i žene stariji od 15 godina, s pravima i dužnostima pripadnika civilne zaštite.

Članak 16./⁸

Građani imaju obvezu davanja na privremeno korištenje civilnoj zaštiti vozila, strojeva, opreme i druga materijalnih sredstava, zemljišta, objekata, naprava i energetskih izvora potrebnih za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća.

Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite, odredit će materijalna sredstva iz stavka 1. ovoga članka koja će građani biti dužni davati za potrebe civilne zaštite i utvrditi svrhu i način predaje, kao i davanje naknade za korištena, oštećena ili uništena sredstva.

Članak 17.

Građanin koji je od nadležnog stožera civilne zaštite ili uprave civilne zaštite ili službe civilne zaštite pozvan radi sudjelovanja u zaštiti i spašavanju, dužan je odazvati se pozivu tog stožera, odnosno uprave ili službe na mjesto i vrijeme određeno u pozivu.

Članak 18.

Osobe u radnom odnosu koje budu pozvane na obavljanje poslova civilne zaštite, sukladno članku 17. ovoga Zakona, imaju pravo na novčanu naknadu koju obračunava i isplaćuje tijelo koje ih je pozvalo od osnovice koju čini njegova prosječna mjesečna plaća, ostvarena u prethodnom mjesecu prije mjeseca u kojem je obavljao poslove civilne zaštite, razmjerno vremenu angažiranja u civilnoj zaštiti.

Vrijeme provedeno na vršenju poslova iz stavka 1. ovoga članka računa se u radni staž i doprinos za mirovinsko-invalidsko osiguranje plaća pravna osoba kod koje se osoba iz stavka 1. ovoga članka nalazi u radnom odnosu.

Osobe koje samostalno obavljaju neku djelatnost i koje budu pozvane na obavljanje poslova civilne zaštite, sukladno članku 17. ovoga Zakona imaju pravo na

⁶ - U članku 13. st. 1. i 2., vršene su izmjene (članak 5. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁷ - U članku 14. vršene su izmjene (članak 6. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁸ - U članku 16. st. 2. i 3., vršene su izmjene (članak 7. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

novčanu naknadu, koju obračunava i isplaćuje tijelo koje ih je pozvalo, s tim što te osobe same uplaćuju doprinose za mirovinsko-invalidsko osiguranje.

Naknada iz stavka 1. ovoga članka pripada i nezaposlenim građanima, koju isplaćuje nadležno tijelo civilne zaštite koje je građanina angažirao za vršenje poslova. Naknada se obračunava na osnovicu koju čini prosječna mjesečna netto plaća ostvarena u Federaciji prema posljednjem saopćenju Federalnog zavoda za statistiku, u prethodnom mjesecu u odnosu na mjesec u kojem je građanin angažiran na poslovima civilne zaštite.

Članak 19.

Građanin, kada po odluci nadležnog tijela civilne zaštite, sudjeluje u zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća, pa bude povrijeđen ili kod kojega nastupi bolest, odnosno invalidnost, za neposrednu posljednicu obavljanja zadataka u toj zaštiti, ima po toj osnovi prava iz mirovinsko-invalidskog i zdravstvenog osiguranja, kao za slučaj povrede na radu.

Članovi obitelji građanina, koji je sudjelujući u zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća izgubio život, imaju prava iz mirovinsko-invalidskog i zdravstvenog osiguranja, kao da je izgubio život za slučaj povrede na radu.

Prava iz st. 1. i 2. ovoga članka, ostvaruju se na način i pod uvjetima utvrđenim zakonom i drugim propisima o mirovinsko-invalidskom i zdravstvenom osiguranju.

Članak 20.

Građanin, kada po odluci nadležnog tijela civilne zaštite, sudjeluje u zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća i bez svoje krivnje zadobije ozljedu ili oboli, te zbog toga kod njega nastupi tjelesno oštećenje od najmanje 20%, ima pravo na jednokratnu novčanu pomoć čija se visina utvrđuje prema stupnju tjelesnog oštećenja.

Ako građanin u uvjetima iz stavka 1. ovoga članka, izgubi život, pravo na jednokratnu novčanu pomoć pripada njegovoj obitelji.

Visinu i postupak ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć propisuje Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite, s tim što ta pomoć ne može biti manja od tri prosječne plaće u Federaciji, ostvarene u kalendarskoj godini koja prethodi godini u kojoj su se dogodile okolnosti iz st. 1. ili 2. ovoga članka.

Članak 21.

Građanin, kada po odluci nadležnog tijela civilne zaštite, sudjeluje u zaštiti i spašavanju od prirodne i druge nesreće ili obuci ili vježbi civilne zaštite, ima pravo na prijevoz, smještaj i ishranu tijekom sudjelovanja u zaštiti i spašavanju, obuci ili vježbi.

Smještaj i ishrana iz stavka 1. ovoga članka, osigurava se pod uvjetom ako je sudjelovanje u zaštiti i spašavanju, obuci ili vježbi, trajalo neprekidno dulje od osam sati.

Građaninu, kojemu nije osigurana odgovarajuća odjeća i obuća civilne zaštite, već u akcijama zaštite i spašavanja nosi vlastitu odjeću i obuću, pripada pravo na naknadu za uništenu ili oštećenu odjeću i obuću, razmjerno vrijednosti uništenja ili oštećenja prema mjesnim prilikama.

Sredstva za naknade iz ovoga članka osiguravaju se u proračunu kantona i općina, a isplaćuje tijelo koje je pozvalo građanina na obavljanje poslova civilne zaštite, obuku ili vježbu.

Članak 22./⁹

Građanin koji je angažiran za obavljanje kurirsko-pozivarskih poslova u civilnoj zaštiti, tijekom obavljanja tih poslova ima status pripadnika civilne zaštite.

1. Ovlast tijela Federacije

Članak 23./¹⁰

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine donosi Program razvitka zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federalni program).

Članak 24.

Vlada Federacije, u području zaštite i spašavanja:

- 1) donosi procjenu ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji;
- 2) predlaže Federalni program;
- 3) donosi Plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federalni plan);
- 4) utvrđuje jedinstvenu metodologiju za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća;
- 5) razmatra stanje zaštite i spašavanja u Federaciji i donosi propise o ustrojavanju, pripremanju i djelovanju civilne zaštite u Federaciji;
- 6) na prijedlog Federalnog stožera civilne zaštite, proglašava nastanak prirodne i druge nesreće u Federaciji;
- 7) osigurava potrebna finansijska sredstva u proračunu Federacije za financiranje potreba zaštite i spašavanja iz ovlasti Federacije;
- 8) obavlja i druge poslove zaštite i spašavanja, sukladno zakonu i drugim propisima.

Članak 25./¹¹

Federalna ministarstva i druga tijela Federacije, u okviru svojega djelokruga, u području zaštite i spašavanja:

- 1) ustrojavaju, planiraju i osiguravaju provedbu preventivnih mjera zaštite za zaštitu vlastitog ljudstva, materijalnih sredstava i objekata koje koriste u svojem radu;
- 2) sudjeluju u izradi Procjene ugroženosti za područje Federacije, Federalnog programa i Federalnog plana, u pitanjima iz oblasti za koju su osnovani i u okviru svoje redovite djelatnosti realiziraju zadatke koji se za njihove oblasti utvrde u tim dokumentima;
- 3) provode mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara iz svojeg područja, a osobito mjere koje zapovijedi Federalni stožer civilne zaštite, koje se odnose na angažiranje službi zaštite i spašavanja, gospodarskih društava i drugih pravnih osoba u zaštiti i spašavanju;
- 4) obavješćuju Federalnu upravu civilne zaštite o podacima koji su od značenja za planiranje, ustrojavanje i provedbu zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara iz ovlasti Federacije;
- 5) sudjeluju u izradi elaborata za izvođenje zajedničkih i samostalnih vježbi zaštite i spašavanja;

⁹ - U članku 22. vršene su izmjene (članak 8. Izmjena Zakona iz 2006. godine).

¹⁰ - Članak 23. je dopunjen (članak 9. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

¹¹ - U članku 25. dodana je nova točka 2., (članak 10. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

6) obavljaju i druge poslove u području zaštite i spašavanja, sukladno zakonu, drugim propisima i općim aktima.

Članak 26./¹²

Upravne, stručne i druge poslove iz područja zaštite i spašavanja u ovlasti Federacije obavlja Federalna uprava civilne zaštite (u daljnjem tekstu: Federalna uprava) kao samostalna federalna uprava.

Federalna uprava, u području zaštite i spašavanja, obavlja sljedeće poslove:

1) provodi utvrđenu politiku i osigurava izvršenje federalnih zakona i drugih federalnih propisa iz područja zaštite i spašavanja;

2) izrađuje Procjenu ugroženosti za teritorij Federacije;

3) izrađuje Federalni program razvitka zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća Federacije;

4) predlaže Federalni plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća Federacije;

5) donosi propise o sadržaju, načinu i rokovima izvješćivanja o prirodnim i drugim nesrećama;

6) organizira, priprema i obučava stožere, postrojbe i povjerenike civilne zaštite i službe zaštite i spašavanja;

7) organizira i usklađuje provedbu mjera zaštite i spašavanja te organizira i provodi poslove zaštite od požara i vatrogastvo;

8) organizira Federalni operativni centar civilne zaštite;

9) ostvaruje međunarodnu suradnju u području zaštite i spašavanja, sukladno propisima u ovlasti državnih tijela vlasti;

10) kantonalnim tijelima uprave, kantonalnim ustanovama i općinskim službama za upravu izdaje instrukcije za provođenje federalne politike, ovoga Zakona i drugih federalnih propisa iz područja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara;

11) vrši inspekcijski nadzor u području zaštite i spašavanja;

12) vodi propisane evidencije i obavlja druge poslove zaštite i spašavanja, sukladno zakonu i drugim propisima i općim aktima.

2. Ovlast kantona

Članak 27./¹³

Kanton u području zaštite i spašavanja:

1) razmatra stanje priprema za zaštitu i spašavanje i donosi mjere za organiziranje, razvijanje i jačanje civilne zaštite u kantonu;

2) donosi program razvitka zaštite od prirodnih i drugih nesreća kantona;

3) donosi propise o organiziranju i funkcioniranju civilne zaštite kantona, sukladno ovome Zakonu i drugim propisima;

4) organizira kantonalni operativni centar civilne zaštite u kantonu, sukladno ovome Zakonu i osigurava njegovo funkcioniranje;

5) uređuje pitanja financiranja zaštite i spašavanja iz ovlasti kantona;

6) donosi akte o osnivanju kantonalnog stožera civilne zaštite, postavljenju zapovjednika i načelnika stožera i određivanju funkcija u kantonalnim ministarstvima, kantonalnoj upravi civilne zaštite i drugim tijelima kantonalne uprave – čiji su nositelji po položaju članovi kantonalnog stožera civilne zaštite;

7) donosi plan zaštite od prirodnih i drugih nesreća kantona;

8) na prijedlog kantonalnog stožera civilne zaštite proglašava stanje prirodne i druge nesreće na području kantona i zapovijeda uporabu snaga i sredstava civilne

¹² - U članku 26. vršene su izmjene i dopune (članak 11. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

¹³ - U članku 27. vršene su izmjene i dopune (članak 12. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

zaštite, tijela uprave, gospodarskih društava i drugih pravnih osoba s područja kantona na prevenciji, ublažavanju i otklanjanju štetnih posljedica po ljude i materijalna dobra;

9) obavlja i druge poslove zaštite i spašavanja sukladno zakonu i drugim propisima.

Propisom kantona utvrđuju se ovlasti kantonalnih organa vlasti u izvršavanju poslova iz stavka 1. ovoga članka, sukladno ovome Zakonu.

Članak 28./¹⁴

Upravne, stručne i druge poslove iz područja zaštite i spašavanja u ovlasti kantona, obavlja kantonalna uprava civilne zaštite, kao samostalna kantonalna uprava.

Kantonalna uprava civilne zaštite obavlja sljedeće poslove:

1) organizira, priprema i prati funkcioniranje zaštite i spašavanja na području kantona;

2) izrađuje procjenu ugroženosti za područje kantona;

3) priprema program razvitka zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća kantona;

4) predlaže plan zaštite od prirodnih i drugih nesreća kantona;

5) prati stanje priprema zaštite i spašavanja i predlaže mjere za unaprjeđenje organizacije i osposobljavanja civilne zaštite kantona i općina;

6) organizira i prati realiziranje obuke nositelja civilne zaštite;

7) organizira i koordinira provedbu mjera zaštite i spašavanja te organizira i provodi poslove zaštite od požara i vatrogastvo;

8) organizira kantonalni operativni centar civilne zaštite i osigurava njegov rad;

9) predlaže programe zajedničkih i samostalnih vježbi i izradu elaborata za izvođenje vježbi pripadnika civilne zaštite, tijela uprave, gospodarskih društava i drugih pravnih osoba iz područja zaštite i spašavanja;

10) predlaže i poduzima mjere za popunu ljudstvom stožera, postrojbi civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja, te njihovo opremanje materijalno-tehničkim sredstvima;

11) priprema propise iz područja zaštite i spašavanja u ovlasti kantona;

12) organizira i provodi obuku stanovništva i pruža pomoć službama civilne zaštite općina u obavljanju poslova u njihovoj ovlasti;

13) obavlja inspekcijski nadzor iz područja zaštite i spašavanja;

14) vodi propisane evidencije i obavlja druge poslove zaštite i spašavanja sukladno zakonu, drugim propisima i općim aktima.

3. Ovlast općine odnosno Grada

Članak 29./¹⁵

U ostvarivanju prava i dužnosti iz područja zaštite i spašavanja, općina odnosno Grad:

1) donosi odluku o organiziranju i funkcioniranju zaštite i spašavanja općine odnosno Grada i osigurava njezinu provedbu, sukladno ovome Zakonu i propisima kantona;

2) donosi program razvitka zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća općine odnosno Grada;

3) planira i utvrđuje izvore financiranja za izvršavanje poslova zaštite i spašavanja u ovlasti općine odnosno Grada;

¹⁴ - U članku 28. vršene su izmjene i dopune (članak 13. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

¹⁵ - U članku 29. vršene su izmjene i dopune (članak 14. Izmjena Zakona iz 2006. godine).

4) organizira operativni centar civilne zaštite u općini odnosno Gradu, sukladno ovome Zakonu i osigurava njegovo funkcioniranje;

5) donosi akte o osnivanju općinskog odnosno gradskog stožera civilne zaštite, postavljenju zapovjednika i načelnika stožera i određivanju funkcija u općinskim odnosno gradskim službama za upravu i službi civilne zaštite općine odnosno Grada, čiji su nositelji po položaju članovi općinskog odnosno gradskog stožera civilne zaštite;

6) donosi plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća općine odnosno Grada;

7) proglašava stanje prirodne i druge nesreće i zapovijeda uporabu snaga i sredstava civilne zaštite, službi za upravu, gospodarskih društava i drugih pravnih osoba s područja općine odnosno Grada na prevenciji, ublažavanju i otklanjanju štetnih posljedica od prirodnih i drugih nesreća po ljude i materijalna dobra na području općine odnosno Grada;

8) obavlja i druge poslove zaštite i spašavanja, sukladno zakonu, drugim propisima i općim aktima.

Članak 30.

Propisom općine odnosno Grada utvrđuju se ovlasti općinskih odnosno gradskih tijela vlasti u obavljanju poslova iz članka 29. ovoga Zakona, sukladno ovome Zakonu i propisima kantona.

Članak 31./¹⁶

Upravne, stručne i druge poslove zaštite i spašavanja iz ovlasti općine obavlja služba civilne zaštite općine, koja ima status općinske službe za upravu.

Služba civilne zaštite općine iz područja zaštite i spašavanja, obavlja sljedeće poslove:

1) organizira, priprema i provodi zaštitu i spašavanje na području općine;

2) izrađuje procjenu ugroženosti na području općine;

3) priprema program razvitka zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća općine;

4) predlaže plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća općine;

5) prati stanje priprema za zaštitu i spašavanje i predlaže mjere za unaprjeđenje organiziranja i osposobljavanja civilne zaštite;

6) organizira, izvodi i prati realizaciju obuke građana na provedbi osobne i uzajamne zaštite;

7) organizira i koordinira provedbu mjera zaštite i spašavanja te organizira i provodi poslove zaštite od požara i vatrogastvo, predlaže program samostalnih vježbi i izrađuje elaborat za izvođenje vježbi civilne zaštite u općini;

8) organizira općinski operativni centar civilne zaštite i osigurava njegov rad;

9) obavlja popunu ljudstvom stožera civilne zaštite, službi zaštite i spašavanja i postrojbi civilne zaštite i određuje povjerenike civilne zaštite, osigurava njihovo opremanje materijalno-tehničkim sredstvima, te organizira, izvodi i prati realizaciju njihove obuke;

10) priprema propise iz područja zaštite i spašavanja iz ovlasti općine;

11) vodi propisane evidencije i obavlja druge poslove zaštite i spašavanja, sukladno Zakonu i drugim propisima i općim aktima.

¹⁶ - U članku 31. vršene su izmjene i dopune (članak 15. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

IV - PRAVA I DUŽNOSTI GOSPODARSKIH DRUŠTAVA I DRUGIH PRAVNIH OSOBA

Članak 32./¹⁷

Gospodarska društva i druga pravne osobe (u daljnjem tekstu: pravne osobe) koje obavljaju djelatnosti iz područja: zdravstva, veterinarstva, stambenih i komunalnih poslova, vodoprivrede, šumarstva, poljoprivrede, kemijske i petrokemijske industrije, rudarstva, građevinarstva, transporta, opskrbe, ugostiteljstva, vatrogastva, hidrometeorologije, seizmologije, ekologije i drugih područja u kojima se obavljaju djelatnosti od značenja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća dužna su organizirati i provoditi poslove zaštite i spašavanja, sukladno ovome i drugim zakonima, drugim propisima i općim aktima nadležnih tijela.

U obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka pravne osobe provode odgovarajuće pripreme, donose i razrađuju planove zaštite i spašavanja za svoje djelovanje u zaštiti i spašavanju, planiraju i osiguravaju materijalno-tehnička sredstva za provedbu mjera zaštite i spašavanja i organiziraju postrojbe i povjerenike civilne zaštite, opremaju te postrojbe i povjerenike potrebnom opremom i sredstvima i osposobljavaju ih za njihovo sudjelovanje u zaštiti i spašavanju.

Tijekom vođenja akcija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su provoditi odluke nadležnog stožera civilne zaštite, koji upravlja akcijama zaštite i spašavanja na području na kojem se nalaze objekti tih pravnih osoba.

Kada pravne osobe, u okviru obavljanja svoje redovite djelatnosti, utvrde postojanje određene opasnosti od prirodne nepogode, tehnološke, ekološke ili druge nesreće, dužne su podatke o takvoj opasnosti odmah dostaviti najbližem operativnom centru civilne zaštite ili službi civilne zaštite ili najbližoj policijskoj upravi.

Pravne osobe koje se bave takvom vrstom djelatnosti koja po svojoj prirodi može ugroziti život i zdravlje ljudi ili okoliš na određenome području (hidro-akumulacije i slično), dužna su uspostaviti i održavati sustav obavještanja i uzbunjivanja na području koje može biti ugroženo tom djelatnošću radi pravodobne evakuacije stanovništva sa toga područja.

Članak 33.

U pripremi i provedbi zaštite i spašavanja, u okviru svoje redovite djelatnosti, obvezno sudjeluju organizacije Crvenog križa i druge humanitarne organizacije i udruge građana (gorska služba spašavanja, planinari, speleolozi, alpinisti, radio-amateri, ronionci i dr.), sukladno međunarodnim ugovorima i sporazumima i njihovim pravilima o organiziranju. U obavljanju tih poslova, te organizacije i udruge ostvaruju suradnju s upravama civilne zaštite kantona i službama civilne zaštite općina i postupaju po nalogu nadležnog stožera civilne zaštite.

Organizacije iz stavka 1. ovoga članka dužne su u svojim programima rada utvrditi zadatke, organizaciju djelovanja i djelatnosti kojima se osigurava sudjelovanje njihovih članova, tijela i službi u zaštiti i spašavanju.

Članak 34.

Fakulteti i druge visokoškolske ustanove i pravne osobe koje se bave znanstvenoistraživačkim radom dužni su obavještavati Federalnu upravu i kantonalne uprave civilne zaštite o znanstvenim saznanjima i davati im podatke i obavještenja o svojim istraživanjima, a koja su od značenja za zaštitu i spašavanje.

¹⁷ - U članku 32. vršene su izmjene i dopune (članak 16. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

Članak 35./¹⁸

Pravne osobe, vlasnici i korisnici telekomunikacijskih i informacijskih sustava i veza dužni su dati prvenstvo u korištenju tih sustava i veza operativnim centrima civilne zaštite, upravama civilne zaštite i službama civilne zaštite općine, odnosno stožerima civilne zaštite kada upravljaju akcijama zaštite i spašavanja na određenom području.

Članak 36.

Sve pravne osobe dužne su davati materijalna sredstva za potrebe civilne zaštite, sukladno propisu Vlade Federacije, koji se donosi sukladno odredbi stavka 2. članka 16. ovoga Zakona.

V – SUDJELOVANJE ORUŽANIH SNAGA BiH U ZAŠTITI I SPAŠAVANJU/¹⁹

Članak 37./²⁰

U uvjetima kada snage i sredstva civilne zaštite nisu dovoljna za efikasno spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, zapovjednik Federalnog stožera civilne zaštite može podnijeti zahtjev Ministarstvu obrane Bosne i Hercegovine za upotrebu Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja, na ugroženom području, što se obavlja sukladno Zakonu o obrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 88/05).

Federalna uprava će s Ministarstvom obrane Bosne i Hercegovine posebnim aktom urediti procedure za sudjelovanje Oružanih snaga BiH u pružanju pomoći na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području Federacije, sukladno Zakonu o obrani Bosne i Hercegovine.

Članak 38. (Brisan)

Članak 39. (Brisan)

VI – USTROJSTVO CIVILNE ZAŠTITE

1. Zajednička odredba

Članak 40.

Ustrojstvo civilne zaštite obuhvaća:

- 1) osobnu i uzajamnu zaštitu građana;
- 2) mjere zaštite i spašavanja;
- 3) stožere civilne zaštite;
- 4) povjerenike civilne zaštite;
- 5) službe zaštite i spašavanja;
- 6) postrojbe civilne zaštite;
- 7) rukovođenje i uporabu snaga i sredstava civilne zaštite.

U organizaciju civilne zaštite spada i Federalna uprava, kantonalne uprave civilne zaštite i službe civilne zaštite općina čiji su položaj, ovlasti i odgovornosti propisane ovim i drugim zakonima, drugim propisima i općim aktima.

¹⁸ - U članku 35. vršene su izmjene (članak 17. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

¹⁹ - U nazivu poglavlja V, vršena je izmjena (članak 18. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

²⁰ - U članku 37. vršene su izmjene (članak 19. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

2. Osobna i uzajamna zaštita građana

Članak 41.

Osobna i uzajamna zaštita građana znači najmasovniji oblik pripremanja i organiziranog sudjelovanja građana u zaštiti i spašavanju. Ta zaštita se provodi u stambenim zgradama, javnim i drugim objektima, naseljima i pravnim osobama.

Osobna i uzajamna zaštita obuhvaća osobito: obuku građana, mjere i postupke preventivne zaštite, prvu pomoć i samopomoć, zbrinjavanje djece i nemoćnih osoba i druge žurne intervencije u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara.

3. Mjere zaštite i spašavanja

Članak 42.

Mjere zaštite i spašavanja znače organizirane radnje i postupke preventivne i operativne naravi, koje pripremaju i provode tijela uprave i drugi tijela vlasti i pravne osobe (u daljnjem tekstu: nositelji zaštite i spašavanja).

Nositelji zaštite i spašavanja planiraju i pripremaju:

- 1) mjere i postupke zaštite i spašavanja u slučaju postojanja izravne opasnosti od nastanka prirodnih i drugih nesreća;
- 2) mjere i postupke zaštite i spašavanja tijekom trajanja prirodnih i drugih nesreća;
- 3) mjere i postupke za ublažavanje i otklanjanje posljedica od prirodnih i drugih nesreća.

Članak 43./²¹

Mjere i postupci zaštite i spašavanja u slučaju postojanja izravne opasnosti od nastanka prirodne i druge nesreće obuhvaća sljedeće: aktiviranje stožera civilne zaštite i drugih tijela nadležnih za upravljanje zaštitom i spašavanjem; prikupljanje podataka o prijetećim opasnostima i utvrđivanje razmjera tih opasnosti; aktiviranje pravnih osoba prema njihovoj djelatnosti u odnosu na vrste opasnosti; mobilizaciju i aktiviranje odgovarajućih službi zaštite i spašavanja i sredstava za zaštitu i spašavanje i provedbu drugih djelatnosti i mjera od značenja za sprječavanje nastanka i širenja opasnosti, te zaštitu od takvih opasnosti.

Članak 44.

Mjere i postupci zaštite i spašavanja tijekom trajanja prirodne i druge nesreće obuhvaća sljedeće: izravno sudjelovanje odgovarajućih službi zaštite i spašavanja, odnosno odgovarajućih postrojbi civilne zaštite, te povjerenika civilne zaštite u provedbi odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja; angažiranje odgovarajućih pravnih osoba u zaštiti i spašavanju; sklanjanje ljudi i materijalnih dobara; neposredna provedba drugih mjera u zaštiti i spašavanju; poduzimanje drugih djelatnosti i mjera na sprječavanju širenja djelovanja nastalih posljedica od prirodne i druge nesreće, odnosno ratnih djelovanja i njihovih posljedica.

Članak 45.

Mjere i postupci za ublažavanje i otklanjanje posljedica nastalih od prirodne i druge nesreće obuhvaća sljedeće: angažiranje stručnih timova zdravstvene, veterinarske, komunalne i drugih službi iz članka 32. ovoga Zakona i odgovarajućih

²¹ - U članku 43. vršene su izmjene (članak 21. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

postrojbi civilne zaštite za provedbu asanacije; stvaranje uvjeta za normaliziranje života ljudi i rada na ugroženom području; prikupljanje podataka i utvrđivanje obujma posljedica nastalih djelovanjem prirodne i druge nesreće; organiziranje prikupljanja i raspodjele pomoći nastradalom stanovništvu; provedba zdravstvenih, veterinarskih i higijensko-epidemioloških mjera zaštite i provedba drugih djelatnosti i mjera kojima se ublažavaju ili otklanjaju neposredne posljedice izazvane prirodnom ili drugom nesrećom.

Članak 46./²²

Mjere i postupci zaštite i spašavanja iz čl. 43. do 45. ovoga Zakona, utvrđuju se planovima zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.

Planovi zaštite i spašavanja moraju biti međusobno usklađeni i to: planovi zaštite pravnih osoba s planom zaštite općine, planovi zaštite općina s planom zaštite kantona, a planovi zaštite kantona s Planom zaštite od prirodnih i drugih nesreća Federacije. Ovi planovi usklađuju se samo u pitanjima u kojima se određuju zadaci za određene nositelje civilne zaštite.

Stavak 3. brisan.

Članak 47.

Sve pravne osobe koje su vlasnici poslovnih objekata i stambenih zgrada odgovorni su za provedbu propisanih mjera zaštite i spašavanja i moraju nabaviti i držati u funkcionalnom stanju potrebna sredstva i opremu za zaštitu i spašavanje, te službi civilne zaštite općine i povjereniku civilne zaštite davati podatke o objektima i korisnicima i stanju sredstava i opreme namijenjene za potrebe civilne zaštite.

Ako vlasnik iz stavka 1. ovoga članka izda u zakup poslovni objekt ili stambenu zgradu dužan je u ugovoru o zakupu utvrditi način nabavke i namjenskog korištenja sredstava i opreme iz stavka 1. ovoga članka.

Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave, donosi propis kojim se utvrđuje vrsta i količina sredstava za osobnu i kolektivnu zaštitu građana, odnosno zaposlenika pravne osobe ili drugog poslodavca, te rokove za njihovu nabavku.

Članak 48.

U zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od opasnosti i posljedica prirodnih i drugih nesreća provode se sljedeće djelatnosti i mjere u zaštiti i spašavanju:

- 1) sklanjanje ljudi i materijalnih dobara;
- 2) evakuacija;
- 3) zbrinjavanje ugroženih i nastradalih;
- 4) zamračivanje;
- 5) zaštita i spašavanje od radijacijskih, kemijskih i bioloških sredstava;
- 6) zaštita i spašavanje od rušenja;
- 7) zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom;
- 8) zaštita i spašavanje od požara;
- 9) zaštita od neeksplozivnih ubojitih sredstava;
- 10) prva medicinska pomoć;
- 11) zaštita i spašavanje životinja i namirnica životinjskog podrijetla;
- 12) asanacija terena;
- 13) zaštita okoliša;
- 14) zaštita i spašavanje u rudnicima;
- 15) zaštita bilja i biljnih proizvoda.

²² - U članku 46. stavak 3. brisan (članak 22. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

Osim provedbe djelatnosti i mjera iz stavka 1. ovoga članka, ako za to postoji potreba, mogu se planirati, pripremati, organizirati i provoditi i druge djelatnosti i mjere u zaštiti i spašavanju.

Radi provedbe pojedinih mjera zaštite i spašavanja direktor Federalne uprave može donositi posebne naputke.

1) Sklanjanje ljudi i materijalnih dobara

Članak 49.

Sklanjanje ljudi i materijalnih dobara obuhvaća: planiranje i izgradnju skloništa, drugih zaštitnih objekata, kao i zaklona pogodnih za zaštitu i sklanjanje, njihovo održavanje i organiziranje korištenja za zaštitu ljudi i materijalnih dobara, od zračnih opasnosti, raketnih, topničkih, minobacačkih i drugih napada, od uporabe radijacijskih, kemijskih i bioloških sredstava i od opasnosti od velikih tehnoloških nesreća.

Pod materijalnim dobrima koja podliježu obvezi sklanjanja smatraju se materijalna i druga dobra koja služe za podmirenje životnih potreba građana, kao i druga materijalna i kulturna dobra i sredstva iznimne znanstvene, povijesne, kulturne i umjetničke vrijednosti pogodna za prenošenje i sklanjanje.

Članak 50./²³

Pod skloništem, u smislu stavka 1. članka 49. ovoga Zakona podrazumijeva se dvonamjenski ili poseban objekt za zaštitu ljudi i materijalnih dobara, koji pruža zaštitu od zračnog natpritisaka, požara i kontaminacije.

Pod drugim zaštitnim objektima za zaštitu ljudi i materijalnih dobara podrazumijevaju se: podrumne i druge prostorije u stambenim i drugim zgradama prilagođene za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara, napušteni tuneli, spilje i drugi prirodni i umjetni objekti i izrađeni zakloni.

Za sklanjanje ljudi na javnim mjestima koriste se javna skloništa koja kao investitor izgrađuje kanton i općine. Javna skloništa izgrađuju se, u pravilu, u gradovima i drugim većim naseljima, na mjestima gdje se okuplja veći broj građana.

Zaklone izgrađuju građani i pravne osobe za zaštitu od ruševina. Zakloni se izgrađuju vlastitim sredstvima.

Prilagodbu zaštitnih objekata iz stavka 2. ovoga članka obveza je općine.

U dokumentima prostornog uređenja, zavisno od razine njihovog donošenja obvezno se uređuju i pitanja izgradnje novih skloništa i prilagođavanje drugih zaštitnih objekata za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara.

Članak 51.

Glede otpornosti na djelovanje prirodnih i drugih nesreća, skloništa mogu biti skloništa osnovne i dopunske zaštite.

Članak 52./²⁴

Skloništa osnovne zaštite grade se u gradovima i drugim ugroženim većim naseljima, u objektima namijenjenim zdravstvenim ustanovama, obdaništima, osnovnim, srednjim i visoko školskim ustanovama, hotelima, ustanovama za zaštitu dobara kulturno-povijesnog naslijeđa, javnim telekomunikacijama, Federalnoj televiziji i radiju, objektima željezničkog i zračnog prometa i u značajnijim energetske i

²³ U članku 50. vršene su izmjene i dopune (članak 23. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

²⁴ - U članku 52. stavak 3. izmijenjen (članak 24. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

industrijskim objektima u kojima će se obavljati djelatnost od posebnog značenja za obranu i zaštitu.

Skloništa iz stavka 1. ovoga članka dužni su graditi investitori vlastitim sredstvima, a održavaju ih vlasnici odnosno korisnici tih objekata vlastitim sredstvima.

U drugim objektima koji nisu obuhvaćeni u stavku 1. ovoga članka, u gradovima i drugim ugroženim naseljima, izgrađuju se zakloni iz članka 50. stavak 4. ovoga Zakona s tim što u ove objekte spada i individualna stambena izgradnja građana.

Pod skloništem dopunske zaštite podrazumijevaju se objekti iz članka 50. stavak 2. ovoga Zakona.

Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša, u suradnji s Federalnom upravom, propisuje uvjete za izgradnju objekata iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 53./²⁵

Investitori objekata iz stavka 1. članka 52. ovoga Zakona mogu biti oslobođeni obveze izgradnje skloništa u sljedećim slučajevima:

1) ako izgradnja skloništa nije moguća zbog prirodnih značajki tla na kojemu se gradi stambena zgrada ili poslovni objekt (podzemna voda, klizište i dr.);

2) ako u blizini stambene zgrade ili poslovnog objekta koji se gradi postoje prirodni ili izgrađeni objekti pogodni za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara, a mogu se prilagoditi za sklanjanje;

3) ako kapacitet već izgrađenih skloništa na određenom lokalitetu osigurava potrebe sklanjanja ljudi i materijalnih dobara i za stambene zgrade ili poslovne objekte koji se planiraju graditi na tom lokalitetu;

4) ako objekt ima izgrađen zaklon iz članka 50. stavak 4. ovoga Zakona sukladno uvjetima koji su predviđeni u propisu iz članka 61. ovoga Zakona.

Rješenje o oslobađanju investitora od obveze izgradnje skloništa i rješenje o visini naknade za izgradnju skloništa donosi tijelo uprave nadležno za poslove prostornog uređenja na čijem se području gradi objekt. Ta rješenja donose se u postupku izdavanja dokumenata prostornog uređenja, odnosno urbanističke suglasnosti, glavnog projekta i odobrenja za građenje.

Rješenje iz stavka 2. ovoga članka predstavlja sastavni dio dokumenata prostornog uređenja i uvjet su za gradnju, a tijelo uprave nadležno za poslove prostornog uređenja ne može izdati odobrenje za gradnju prije nego se izvrši uplata naknade za izgradnju skloništa utvrđena rješenjem iz stavka 2. ovoga članka.

Priziv izjavljen protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka rješava drugostupanjsko tijelo uprave nadležno za poslove prostornog uređenja određeno propisima prostornog uređenja.

Članak 54./²⁶

Investitor koji bude oslobođen obveze izgradnje skloništa, odnosno zaklona ili koji nije izgradio sklonište, odnosno zaklon sukladno rješenju o dozvoli gradnje, obvezan je platiti naknadu za izgradnju skloništa u iznosu od 1% od ukupne vrijednosti građevnog dijela objekta i unutarnjih instalacija.

U vrijednost građevnog dijela objekta ne uračunava se oprema i namještaj, kao ni troškovi za uređenje građevnog zemljišta koje služi za redovitu uporabu objekta, privremeni objekti izvođača koji su služili prilikom izgradnje i svi drugi uređaji i oprema koji ne čine sastavni dio stambene, odnosno poslovne zgrade.

²⁵ - U članku 53. vršene su izmjene i dopune (članak 25. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

²⁶ - U članku 54. vršene su izmjene i dopune (članak 26. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

Sredstva iz stavka 1. ovoga članka uplaćuju se na poseban račun kantonalne uprave civilne zaštite i službe civilne zaštite općine i služe isključivo za izgradnju i održavanje javnih skloništa.

Članak 55./²⁷

Obračun naknade za izgradnju skloništa, odnosno zaklona vrši se na predračunsku vrijednost stambenog odnosno poslovnog objekta, utvrđenu po cijenama koje vrijede u vrijeme izdavanja rješenja.

Rješenje o visini naknade za izgradnju skloništa, odnosno zaklona donosi tijelo nadležno za poslove prostornog uređenja.

Tijelo uprave nadležno za poslove prostornog uređenja ne može izdati odobrenje za građenje prije nego se uplati naknada za izgradnju skloništa, utvrđena rješenjem iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 56./²⁸

Obveza plaćanja naknade za izgradnju skloništa, odnosno zaklona postoji i u slučajevima kada se u postojećim stambenim i poslovnim objektima dograđuje i nadziduje, ovisno od obujma dogradnje i nadzidivanja.

Obveza plaćanja naknade za izgradnju skloništa, odnosno zaklona iz članka 54. stavka 1. ovoga Zakona, ne odnosi se na obnovu i popravku ratom ili prirodnim ili drugim nesrećama uništenih i oštećenih stambenih i poslovnih objekata, ukoliko su ti objekti u vrijeme izgradnje izgrađeni uz dozvolu nadležnog tijela.

Članak 57. (Brisan)

Članak 58.

Obaveza izgradnje skloništa, kao i obaveza uplate naknade za izgradnju skloništa ne postoji kada je u pitanju izgradnja privremenih objekata, gospodarskih objekata (štala, silosa, peradarnika i drugih objekata namijenjenih za smještaj sitne i krupne stoke i poljoprivrednih proizvoda) i individualnih stambenih objekata na selu i garaža.

Članak 59.

Skloništa se, u pravilu, grade kao dvonamjenski objekti, koji se pored zaštite ljudi i materijalnih dobara, mogu koristiti za druge potrebe u miru.

Vlasnici i korisnici skloništa moraju skloništa stalno održavati u ispravnom i funkcionalnom stanju, tako da uvijek odgovaraju namjeni sklanjanja ljudi i materijalnih dobara.

U slučaju opasnosti, na zahtjev nadležnog stožera civilne zaštite, skloništa se moraju odmah staviti na raspolaganje za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara, kojima su ta skloništa i namijenjena.

²⁷ - U članku 55. vršene su izmjene i dopune (članak 27. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

²⁸ U članku 56. vršene su izmjene i dopune (članak 28. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

Članak 60./²⁹

Kantoni i općine mogu javna skloništa u miru, davati na korištenje građanima, tijelima uprave i drugim tijelima vlasti i pravnim osobama, sukladno propisima o zakupu poslovnih prostorija i pod sljedećim uvjetima:

1) da se ne obavljaju adaptacije koje bi utjecale ili bi mogle utjecati na promjenu njihove osnovne namjene i smanjenje zaštitne moći, te za namjene drugih prostorija u zgradi;

2) da se ne koriste u svrhe kojima bi se pogoršali higijensko-tehnički uvjeti skloništa;

3) da se u skloništu ne čuvaju radioaktivne, zapaljive ili druge opasne tvari štetne po život i zdravlje ljudi ili zagađenje okoliša;

4) da se korištenjem skloništa ne narušava kućni red;

5) da se u slučaju izravne ratne opasnosti ili rata moraju odmah, a najkasnije u roku od 24 sata, isprazniti i osposobiti za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara.

Ako korisnik skloništa kasni u plaćanju ugovorene zakupnine duže od 30 dana, dužan je na zahtjev nadležne uprave civilne zaštite kantona, kojoj sklonište pripada odmah, a najkasnije u roku od tri dana od podnesenog zahtjeva, isprazniti sklonište i predati toj upravi.

Ugovor o zakupu skloništa zaključen oprečno uvjetima iz stavka 1. ovoga članka je ništavan.

Članak 61./³⁰

Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave i Federalnog ministarstva prostornog uređenja i okoliša, propisat će mjerila i kriterije o načinu izgradnje skloništa, odnosno zaklona i tehničke normative za kontrolu ispravnosti skloništa, odnosno zaklona.

Članak 62./³¹

Kantoni i općine donose svoje dugoročne programe i godišnje planove izgradnje i održavanja javnih skloništa i zaklona, odnosno prilagodbe drugih zaštitnih objekata za sklanjanje na svojem području.

Sredstva ostvarena od naknada za skloništa izdana u zakup, sukladno članku 60. ovoga Zakona, kanton i općine mogu koristiti isključivo za financiranje izgradnje novih i održavanje izgrađenih skloništa, odnosno zaklona.

Kanton je dužan dio sredstava iz stavka 2. ovoga članka, dodijeliti općini za financiranje javnih skloništa, za adaptaciju i održavanje postojećih skloništa i za prilagođavanje drugih zaštitnih objekata za sklanjanje, koji su utvrđeni u dugoročnom programu i godišnjem planu općine iz stavka 1. ovoga članka. Dodjela tih sredstava vrši se na zahtjev općine.

2) Evakuacija

Članak 63./³²

Evakuacija je mjera zaštite i spašavanja koja znači plansko, organizirano i privremeno premještanje stanovništva i materijalnih dobara iz područja za koja se procjenjuje da mogu biti zahvaćena prirodnim i drugim nesrećama, odnosno iz

²⁹ - U članku 60. vršene su izmjene i dopune (članak 30. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

³⁰ - U članku 61. vršene su izmjene (članak 31. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

³¹ - U članku 62. vršene su izmjene (članak 32. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

³² U članku 63. vršene su izmjene (članak 33. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

područja zahvaćenih prirodnim i drugim nesrećama, na neugrožena ili manje ugrožena područja iste, susjedne ili druge općine, pod uvjetom da drugim mjerama zaštite i spašavanja nije moguće zaštititi ljude i materijalna dobra.

Evakuacija, u smislu stavka 1. ovoga članka, provodi se s ciljem da se izbjegne ili umanju masovno stradanje stanovništva i uništenje materijalnih dobara.

Članak 64.

Ovisno od stupnja ugroženosti određenog područja, evakuacija po obujmu može biti potpuna ili djelomična, a po vremenu izvođenja pravodobna ili naknadna.

Potpuna evakuacija obuhvaća evakuaciju cjelokupnog stanovništva s područja koje može biti zahvaćeno ili je zahvaćeno prirodnim i drugim nesrećama ili u slučaju opasnosti od rušenja ili prelijevanja visokih brana na akumulacijama.

Djelomična evakuacija obuhvaća evakuaciju samo određenih kategorija stanovništva kao što su:

- 1) teško ranjeni i bolesni;
- 2) invalidi preko 60% invalidnosti;
- 3) stari i iznemogli građani;
- 4) trudnice;
- 5) majke s djecom do sedam, odnosno dvoje i više djece do deset godina života;
- 6) djeca i učenici osnovnih škola;
- 7) druga lica za koja se ocijeni da nemaju uvjeta za život i učinkovitu zaštitu na ugroženom području.

Odluku o kategorijama stanovništva koje se evakuira donosi stožer iz stavka 1. članka 65. ovoga Zakona, koji zapovijeda evakuaciju.

Pravodobna evakuacija podrazumijeva potpunu ili djelomičnu evakuaciju koja se izvodi prije početka ili nastanka prirodne i druge nesreće.

Naknadna evakuacija podrazumijeva potpunu ili djelomičnu evakuaciju koja se izvodi po nastanku prirodne ili druge nesreće ili njenom prestanku.

Članak 65.

Evakuaciju stanovništva i materijalnih dobara zapovijeda stožer civilne zaštite općine – ako se radi o evakuaciji s jednog na drugo područje općine, stožer civilne zaštite kantona – ako se radi o evakuaciji s jedne ili više općina na drugu ili više općina na području kantona, odnosno Federalni stožer – ako se radi o evakuaciji s područja jednog ili više kantona na područje drugog ili više kantona na teritoriju Federacije.

Stavak 2. brisan

Članak 66./³³

Evakuaciju provodi stožer civilne zaštite općine koja planira evakuaciju i stožer civilne zaštite općine koja obavlja prihvata evakuiranog stanovništva. Plan evakuacije i plan prihvata evakuiranog stanovništva i materijalnih dobara obvezno se međusobno usklađuju.

Pored stožera civilne zaštite, u evakuiranju sudjeluju i službe za upravu općine nadležne za prostorno planiranje i urbanizam, promet, zdravstvo i socijalnu zaštitu, opskrbu, stambeno-komunalne poslove, obrazovanje i druge službe.

Pri provođenju evakuacije ostvaruje se suradnja s policijom, humanitarnim organizacijama i gospodarskim društvima koja mogu pomoći u učinkovitom izvršavanju evakuacije.

³³ U članku 66. stavak 3. vršene su izmjene (članak 35. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

Evakuaciju materijalnih dobara planiraju i provode nositelji zaštite i spašavanja koji raspolažu tim dobrima.

3) Zbrinjavanje ugroženih i stradalih

Članak 67.

Radi zbrinjavanja ugroženog i stradalog stanovništva od prirodnih i drugih nesreća, te prognanika i izbjeglica u slučaju ratnog stanja ili izravne ratne opasnosti, poduzimaju se žurne aktivnosti i mjere za smještaj, ishranu i osiguranje drugih prijeko potrebnih uvjeta za život ugroženih, stradalih, prognanih i izbjeglih ljudi.

Članak 68.

Stožeri i povjerenici civilne zaštite neposredno upravljaju postupcima zbrinjavanja, privremeno, dok se ne stvore uvjeti u kojima će dalju brigu o zbrinjavanju moći preuzeti nadležne službe za upravu općine ili dok se odlukom vlade kantona za to ne formiraju posebne službe.

Pripremu i provedbu zbrinjavanja ugroženih i stradalih vrše stožeri civilne zaštite koji planiraju, sukladno vlastitim procjenama ugroženosti, prihvataju i smještaj evakuiranog stanovništva i stožeri civilne zaštite koji planiraju evakuaciju ili premještanje stanovništva s ugroženog područja, sukladno stavku 1. članka 66. ovoga Zakona.

U ostvarivanju zadataka zbrinjavanja ugroženih i stradalih građana, pomoć i suradnju pružaju humanitarne organizacije i građani.

Članak 69.

Troškovi zbrinjavanja ugroženih, stradalih, prognanih i izbjeglih osoba podmiruju se iz proračuna općina i kantona na čijem području je organizirano zbrinjavanje i iz proračuna Federacije, iz sredstava solidarne i humanitarne pomoći i inozemnih darovnica.

Članak 70.

Vlasnici i korisnici objekata i prostorija u javnoj uporabi (domovi, škole, hoteli i dr.), koji su pogodni za smještaj, dužni su primiti na privremeni smještaj građane i materijalna dobra s ugroženih područja, ako to naloži nadležni stožer civilne zaštite koji upravlja akcijama zaštite i spašavanja na određenom području.

4) Zamračivanje

Članak 71.

U ratu, a prema potrebi i u slučaju izravne ratne opasnosti, kada prijete opasnosti od zračnih i drugih djelovanja tijekom noći, provodi se zamračivanje naseljenih mjesta, gospodarskih i drugih objekata, te prometnih vozila, sukladno procjeni opasnosti od zračnih i drugih napada.

Zamračivanje može biti potpuno ili djelomično.

Pravne osobe i građani, vlasnici ili korisnici objekata tijekom trajanja zamračivanja obvezni su provoditi naložene mjere i postupke zamračivanja.

Pravne osobe koje su odgovorne za javnu rasvjetu organiziraju i provode zamračivanje javnih mjesta, ulica i objekata.

Nalog o provedbi mjera zamračivanja na području općine donosi općinski stožer civilne zaštite, a kojim se propisuje i način provedbe zamračivanja.

5) Radijacijska, kemijska i biološka zaštita

Članak 72.

Radijacijska, kemijska i biološka zaštita (u daljnjem tekstu; RKB zaštita) obuhvaća mjere i postupke koji se organiziraju i provode radi sprječavanja, ublažavanja i otklanjanja posljedica od RKB djelovanja na stanovništvo, životinjski i biljni svijet i materijalna dobra u ratu, te ublažavanje i otklanjanje posljedica tehnoloških havarija i drugih akcidenata od RKB agensa u miru.

Članak 73.

RKB zaštita obuhvaća: RKB nadzor, RKB zaštitu (osobnu i kolektivnu) i RKB dekontaminaciju.

RKB se nadzor ostvaruje: RKB izviđanjem, dozimetrijskom nadzorom i laboratorijskim poslovima.

Članak 74.

Osobna zaštita obuhvaća mjere i postupke koje je dužan provoditi svaki građanin radi osobne samozaštite, koja se ostvaruje uporabom sredstava iz članka 75. stavak 2. ovoga Zakona.

Kolektivna zaštita stanovništva predstavlja temelj zaštite u urbanoj sredini i pravnim osobama, kojom se osigurava kolektivna zaštita ljudi i materijalnih dobara od posljedica RKB djelovanja.

RKB dekontaminacija je mjera kojom se otklanjaju i neutraliziraju posljedice i normalizira život poslije uporabe RKB sredstava.

Članak 75.

Radi osiguranja uvjeta za zaštitu od posljedica uporabe RKB sredstava koriste se odgovarajuća sredstva za osobnu RKB zaštitu.

U obvezna sredstva za osobnu RKB zaštitu spadaju zaštitna maska, zaštitni ogrtač i prvi zavoј.

Članak 76.

Kolektivnom RKB zaštitom potrebno je osigurati zaštitu od RKB kontaminacije i zaštitu od radio-aktivnog zračenja.

Radi osiguranja uvjeta za zaštitu ljudi i materijalnih dobara od RKB kontaminacije i radio-aktivnog zračenja, sredstva za kolektivnu zaštitu osiguravaju se u skloništima, a osiguravaju ih:

- 1) kantoni – za javna skloništa;
- 2) pravne osobe – za svoje zaposlenike;
- 3) vlasnici i drugi korisnici poslovnih prostora – za svoje zaposlenike;
- 4) vlasnici stambenih objekata – za svoje potrebe.

6) Zaštita i spašavanje od rušenja

Članak 77./³⁴

Radi zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara iz ruševina koje mogu nastati uslijed potresa, odrona, klizanja tla, bujičnih voda ili drugih prirodnih i drugih nesreća, kao i s visokih i nepristupačnih objekata, organiziraju se i provode odgovarajuće djelatnosti i mjere zaštite i spašavanja od rušenja koje obuhvaćaju: mjere, radnje i postupke na izviđanju ruševina i pronalaženju osoba zatrpanih u ruševinama; osiguranje oštećenih i pomjerenih dijelova konstrukcija zgrada i objekata radi sprječavanja urušavanja, odnosno naknadnog rušenja; spašavanje zatrpanih, odnosno njihovo izvlačenje izvan zona rušenja i poduzimanje mjera zdravstvenog i drugih oblika zbrinjavanja, kao i izvlačenje materijalnih dobara; spašavanje stanovništva i materijalnih dobara s visokih zgrada i objekata i druge mjere zaštite kojima se doprinosi zaštiti i spašavanju iz ruševina.

Zaštita i spašavanje od rušenja obvezno se planira i provodi, kao preventivna mjera, u postupku donošenja i ostvarivanja prostornih i urbanističkih planova i na način što se predviđaju građevinsko-tehničke i druge potrebne mjere u izgradnji objekata, kojima se može utjecati na sprječavanje, odnosno smanjenje štetnih utjecaja prirodnih i drugih nesreća na mogućnost rušenja.

Projekti za izgradnju skloništa, objekata i uređaja namijenjenih javnom prometu i skladištenju, proizvodnji i uporabi opasnih tvari, nafte i naftnih preradevina i zapaljivih plinova moraju sadržavati mjere i postupke za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća.

Suglasnost na projekte iz stavka 3. ovog članka, u pogledu planiranja potrebnih mjera zaštite i spašavanja u tim objektima daje služba civilne zaštite općine.

Tijelo nadležno za izdavanje uporabne dozvole ne može izdati tu dozvolu bez prethodno dobijene suglasnosti iz stavka 4. ovoga članka.

Za objekte iz stavka 3. ovog članka, koji su od značaja za kanton – suglasnost iz stavka 4. ovog članka daje kantonalna uprava civilne zaštite, a kada se radi o objektima od značaja za Federaciju, suglasnost iz stavka 4. ovog članka daje Federalna uprava.

Članak 78./³⁵

Zaštitu i spašavanje iz ruševina provode: građani u okviru samozaštite; građevinska, komunalna, rudarska, transportna i druga gospodarska društva, vatrogasne postrojbe, kao i druge pravne osobe koje raspolažu odgovarajućim materijalno-tehničkim sredstvima, opremom, znanjem i radnom snagom; postrojbe civilne zaštite, kao i postrojbe radne obveze i gorske službe spašavanja; nadležna kantonalna i općinska tijela, te drugi sudionici zaštite i spašavanja koji se angažiraju sukladno planu zaštite i spašavanja, odnosno sukladno naredbi štaba civilne zaštite koji na ugroženom području rukovodi akcijama zaštite i spašavanja.

7) Zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom

Članak 79.

Zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom mjera je koja sadrži provedbu zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara u područjima oko rijeka, jezera i na moru, koja mogu biti ugrožena poplavama koje mogu nastati oštećenjima ili rušenjem visokih brana, nasipa ili drugih vodozaštitnih objekata, te od opasnosti od bujičnih i podzemnih voda.

³⁴ U članku 77. dodani su novi st. 4., 5, i 6. (članak 36. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

³⁵ U članku 78. vršene su dopune (članak 37. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

Članak 80.

Zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom obuhvaća: izgradnju, održavanje i saniranje oštećenih objekata za zaštitu od poplava; motrenje i izviđanje stanja vodotoka, objekata i terena; planiranje i provedbu evakuacije stanovništva i materijalnih dobara iz ugroženih područja; planiranje i osiguranje prijevoza i prijelaza preko rijeka, jezera i na moru; crpljenje vode iz poplavljenih objekata i izvlačenje utopljenika i materijalnih dobara iz rijeka, jezera i mora; opskrba poplavom ugroženog stanovništva potrebitim namirnicama i drugim sredstvima radi preživljavanja i sudjelovanje na saniranju posljedica izazvanih poplavama.

Vlasnici kupališta, plaža i sličnih objekata u pružanju usluga dužni su, o svom trošku, osigurati i odgovarajuće spasilačke službe za spašavanje kupaca-utopljenika.

Članak 81.

Tijela uprave kantona nadležna za vodoprivredu i gospodarska društva iz područja vodoprivrede odgovorni su za otkrivanje i utvrđivanje opasnosti i organiziranja provedbe zaštite i spašavanja od poplava izazvanih oštećenjem ili rušenjem visokih brana, nasipa ili drugih vodozaštitnih objekata, te opasnosti od bujičnih i podzemnih voda koje uzroče poplave.

U planovima obrane od poplava koji se donose po posebnom zakonu, utvrđuju se mjere i postupci predviđeni u čl. 79. do 81. ovoga Zakona.

Članak 82.

Zaštitu i spašavanje na vodi i pod vodom provode: građani u okviru samozaštite, pravne osobe čija je to osnovna djelatnost ili je ta djelatnost vezana uz more, rijeke i jezera, kao i športske i druge udruge koja se bave športom na vodi ili pod vodom i službe zaštite i spašavanja koje su opremljene i osposobljene za ovu vrstu zaštite i spašavanja, postrojbe civilne zaštite za zaštitu i spašavanje na vodi i pod vodom, te tijela uprave i službe za upravu općina nadležne za vodoprivredu.

8) Zaštita i spašavanje od požara

Članak 83.

Zaštita i spašavanje od požara obuhvaća: pripremu i provedbu preventivnih mjera u svim sredinama, objektima, mjestima i prostorima gdje postoji mogućnost nastanka požara; organiziranje i pripremanje snaga za gašenje požara; organiziranje motrenja i uzbunjivanja o pojavama požara; gašenje i lokaliziranje požara i spašavanje ljudi i materijalnih dobara iz objekata i područja ugroženih požarom.

Zaštita i spašavanje od požara iz stavka 1. ovoga članka, organizira se i provodi kao osobna i uzajamna zaštita.

Tijela uprave i druge institucije koje se bave zaštitom od požara kao svojom glavnom djelatnošću, a posebno profesionalne i dragovoljne vatrogasne postrojbe, te drugi oblici vatrogasnog organiziranja, dužni su djelovati sukladno ovome Zakonu i zapovijedima nadležnih stožera civilne zaštite.

Članak 84./³⁶

Godišnje planove aktivnosti na pripremi i provedbi mjera zaštite od šumskih i drugih požara na otvorenom prostoru, koji mogu poprimiti razmjere prirodnih i drugih nesreća, donose nadležna tijela određena posebnim zakonom.

Pitanja koja se odnose na upravne, organizacijske, tehničke, obrazovne, propagandne i druge mjere i postupke, a koji se poduzimaju s ciljem sprječavanja izbijanja i širenja požara, njihovog otkrivanja i gašenja i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od opasnosti od požara, te osnivanje i djelovanje vatrogasnih društava, obavljaju se u okviru sustava zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, na način utvrđen posebnim zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu i ovim Zakonom.

Članak 85.

Zaštita i spašavanje od požara organizira se i provodi u okviru stambenih i poslovnih objekata.

Profesionalne i dragovoljne vatrogasne postrojbe, te drugi oblici vatrogasnog organiziranja, dužni su planirati, pripremati i provoditi zaštitu od požara, te djelovati sukladno propisima o zaštiti od požara i vatrogastvu.

9) Zaštita od neeksplozivnih ubojitih sredstava

Članak 86./³⁷

Zaštita od neeksplozivnih ubojitih sredstava (u daljnjem tekstu: NUS-a) je mjera koja se sastoji u pronalaženju, otkrivanju, označavanju, iskopavanju, prenošenju, utovaru, prevoženju, istovaru, privremenom skladištenju, deaktiviranju i uništavanju NUS-a na svim područjima na kojima se nalaze ta sredstva.

Poslove koji se odnose na problematiku uklanjanja mina i NUS-a, vrše postrojbe civilne zaštite za uklanjanje mina i NUS-a (u daljnjem tekstu: timovi za razminiranje) na način reguliran Zakonom o razminiranju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 5/02) i Standardom za uklanjanje mina i NUS-a u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Standardi BiH) i Standardnim operativnim procedurama uklanjanja i uništavanja NUS-a, koje donosi direktor Federalne uprave (u daljnjem tekstu: SOP).

Mjere zaštite od NUS-a iz stavka 1. ovoga članka ne odnose se na sljedeća sredstva:

1) neeksplozivne diverzantsko-terorističke naprave koje su predmetom kaznenog djela ili prekršaja i spadaju u isključivu ovlast tijela unutarnjih poslova;

2) potrebe Oružanih snaga BiH u postupku uklanjanja i uništavanja uporabljenih, a neeksplozivnih ubojitih sredstava za vrijeme i nakon obuke i vježbi njezinih pripadnika, kao i NUS kojem je istjekao rok uporabe ili je nepouzdan pa ga treba uništiti;

3) otpadne tvari u proizvodnji naoružanja i vojne opreme privrednih društava koja se bave tim poslom.

Članak 87./³⁸

Građani i druge osobe su dužni o otkrivenim NUS odmah obavijestiti najbliži operativni centar civilne zaštite ili najbližu policijsku upravu ili službu civilne zaštite općine, a nekim vidljivim znakom označiti mjesto gdje se nalazi NUS i, po mogućnosti, to mjesto osigurati dok ne dođu ovlaštene osobe.

³⁶ U članku 84. u stavku 2. vršene su izmjene (članak 38. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

³⁷ U članku 86. vršene su izmjene i dopune (članak 39. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

³⁸ U članku 87. u stavku 1. vršene su izmjene (članak 40. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

Članak 88./³⁹

Poslove iz st. 1. i 2. članka 86. ovoga Zakona, organizira Federalna uprava i uprave civilne zaštite kantona, preko timova za razminiranje koji poslove razminiranja obavljaju na način utvrđen u Zakonu o razminiranju u Bosni i Hercegovini, Standardima BiH i SOP.

Pripadnici timova za razminiranje koji se bave poslovima iz st. 1. i 2. članka 86. ovoga Zakona, moraju ispunjavati uvjete utvrđene u Zakonu i Standardima iz stavka 1. ovoga članka i imati ovlaštenje za obavljanje tih poslova koje izdaje Centar za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini.

Članak 89./⁴⁰

Pravne osobe koje se bave poslovima uklanjanja mina i NUS-a i provođenjem drugih protu-minskih akcija moraju biti akreditirane za te djelatnosti kod Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini.

Fizičke osobe koje se kao pripadnici pravnih osoba iz stavka 1. ovoga članka bave poslovima uklanjanja mina i NUS-a moraju biti akreditirani kod Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini, za obavljanje tih poslova.

10) Prva medicinska pomoć

Članak 90.

Prva medicinska pomoć je mjera zaštite i spašavanja koja obuhvaća: preventivnu zaštitu koju čine protuepidemijske i higijenske mjere zaštite stanovništva; operativna zaštita koja se sastoji od pružanja prve pomoći standardnim i priručnim sredstvima na licu mjesta, medicinske trijaže ranjenih, ozlijeđenih i oboljelih ljudi, sanitetske evakuacije i transport do najbliže zdravstvene ustanove radi pružanja opće medicinske pomoći ili do odgovarajuće specijalističke zdravstvene ustanove radi potpunog zdravstvenog zbrinjavanja.

Članak 91./⁴¹

Radi uspješnog provođenja prve medicinske pomoći, zdravstvene ustanove u općini dužne su za potrebe stanovništva na području općine, osigurati odgovarajuće pričuve krvi i krvne plazme, te ostalih neophodnih lijekova i sanitetskog materijala.

Pričuve krvi i krvne plazme prikupljaju se od dragovoljnih davatelja krvi, izvođenjem akcija dragovoljnog darivanja krvi koje organiziraju i provode zdravstvene ustanove, organizacije Crvenog križa i druge humanitarne organizacije u suradnji sa tijelima civilne zaštite.

Prvu medicinsku pomoć organiziraju i neposredno provode nadležne zdravstvene ustanove u suradnji sa stožerima civilne zaštite.

Federalno ministarstvo zdravstva donosi propise o načinu prikupljanja, čuvanja i korištenja pričuva krvi i krvne plazme, te obveznih pričuva neophodnih lijekova i sanitetskog materijala.

³⁹ Članak 88. izmijenjen u cijelosti (članak 41. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁴⁰ Članak 89. izmijenjen u cijelosti (članak 42. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁴¹ U članku 91. u stavku 2. vršene su izmjene (članak 43. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

11) Zaštita i spašavanje životinja i namirnica životinjskog podrijetla

Članak 92.

Zaštita i spašavanje životinja i namirnica životinjskog podrijetla mjera je koja se sastoji u: sklanjanju i premještanju; sprječavanju i lokaliziranju pojava parazitnih, zaraznih i uzgojnih bolesti; nadzoru životinja, sirovina, proizvoda i otpadaka životinjskog porijekla; kontroli ispravnosti stočne hrane i vode; ukazivanju prve veterinarske pomoći oboljeloj i ranjenoj stoci; uklanjanju leševa životinja i drugog otpada animalnog podrijetla i poduzimanjem drugih odgovarajućih mjera.

Članak 93./⁴²

Zaštitu, spašavanje i zbrinjavanje ugroženih, nastradalih, oboljelih i zatrovanih životinja, kao i zaštitu i spašavanje namirnica životinjskog podrijetla od opasnosti i posljedica prirodnih i drugih nesreća, organiziraju, usklađuju, a po potrebi neposredno i provode nadležna federalna i kantonalna tijela uprave i općinske službe za upravu nadležni za poljoprivredu i stočarstvo, odnosno za veterinarsku zaštitu, u suradnji s nadležnim stožerima civilne zaštite.

U provedbi zaštite i spašavanja iz stavka 1. ovoga članka obvezno sudjeluju gospodarska društva (poljoprivredna, proizvodna, prometna, trgovačka), službe zaštite i spašavanja koje su za to osposobljene, postrojbe civilne zaštite, te druge pravne osobe i građani vlasnici životinja i namirnica životinjskog podrijetla.

12) Asanacija terena

Članak 94.

Asanacija terena je mjera koja se sastoji od poduzimanja sanitarno-higijenskih i sanitarno-tehničkih mjera na terenu, u naselju i stambenim i drugim objektima s ciljem sprječavanja širenja zaraze, epidemije i drugih štetnih posljedica po ljude i materijalna dobra, a obuhvaća organiziranje i provođenje sljedećih radnji: uklanjanje, identificiranje i pokop poginulih ljudi, uklanjanje leševa uginulih životinja, dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju objekata i terena i uklanjanje otpadnih i štetnih tvari koje ugrožavaju zdravlje i život ljudi i okoliša.

Članak 95.

Asanaciju terena organiziraju i provode općine i kantoni na svojem području i poduzimaju druge potrebne aktivnosti i mjere za ublažavanje i otklanjanje nastalih posljedica.

U otklanjanju posljedica i provođenju aktivnosti i mjera asanacije iz stavka 1. ovoga članka dužni su sudjelovati pravne osobe, zdravstvene i veterinarske ustanove, vatrogasne postrojbe, postrojbe civilne zaštite, te tijela uprave i općinske službe za upravu koji su nadležni za poslove iz članka 94. ovoga Zakona.

⁴² U članku 93 u stavku 2., vršene su izmjene (članak 44. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

13) Zaštita okoliša

Članak 96./⁴³

Zaštita okoliša je mjera koja se sastoji u sprječavanju nastanka štetnih posljedica od uništavanja i onečišćavanja okoliša i u otklanjanju posljedica nastalih uslijed:

1) tehničko-tehnoloških havarija u industriji, posebno kemijskoj, farmaceutskoj i petrokemijskoj, u prometu, kao i drugih nesreća i katastrofa čije posljedice mogu ugroziti okoliš, a osobito prirodne resurse;

2) ispuštanja otrovnih i štetnih kemijskih i drugih tvari u okoliš iz industrijskih i termoenergetskih postrojenja, motornih vozila i individualnih ložišta u kućanstvima, u količinama koje uzroče emisione koncentracije u vodi, zraku i tlu iznad maksimalno dopuštenih vrijednosti;

3) odlaganja komunalnog, industrijsko-tehnološkog i drugog čvrstog i tečnog otpada;

4) djelovanja vremenskih nepogoda na okolicu (snježne padavine, poplave, suše, klizišta), kao i drugih prirodnih nepogoda.

Organiziranje i obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka obavlja se sukladno Zakonu o zaštiti okoliša («Službene novine Federacije BiH», broj 33/03).

Članak 97.

Pravne osobe iz područja proizvodnje i prometa kemijskih, otrovnih, eksplozivnih, bioloških, radioaktivnih i drugih opasnih tvari, te pravne osobe koje prevoze ili se koriste tim sredstvima, obvezni su planirati, organizirati, pripremati i provoditi djelatnosti i mjere na sprječavanju nastajanja štetnih posljedica po okoliš, poduzimanjem brzih djelatnosti i mjera u zaštiti i spašavanju u slučaju nesreća i otklanjanja posljedica nastalih od tehnoloških i ekoloških nesreća u zaštiti okoliša od nekontroliranog širenja opasnih tvari.

Članak 98./⁴⁴

Pravne osobe iz članka 97. ovoga Zakona obvezne su organizirati i osposobiti stručne ekipe i osigurati potrebnu opremu i sredstva za brze intervencije u zaštiti i spašavanju od opasnosti i posljedica od tehnološke ili ekološke nesreće u okviru svojih objekata, te na području općine, ako se posljedice takve nesreće prošire na njezinom području.

Pravne osobe koja se bave proizvodnjom, preradom, prometom i uporabom opasnih tvari dužne su predvidjeti, i u slučaju izravne ratne opasnosti odnosno nastanka prirodne i druge nesreće osigurati pravodobno sklanjanje i izmještanje tih tvari u sigurne objekte i za to pogodne lokacije, odnosno na područja kojima ne prijete takva opasnost.

Članak 99./⁴⁵

Vlada Federacije, na prijedlog Federalnog ministarstva zdravstva, donosi poseban plan zaštite i spašavanja od ionizirajućeg zračenja na teritoriju Federacije, u skladu sa Zakonom od ionizirajućih zračenja i radijacijskoj sigurnosti («Službene novine Federacije BiH», broj 15/99).

⁴³ U Čanku 96. dodan je novi stavak 2., (članak 45. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁴⁴ U članku 98. u stavku 2. vršena je dopuna (članak 46. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁴⁵ U članku 99. vršene su izmjene i dopune (članak 47. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

14) Zaštita i spašavanje u rudnicima

Članak 100.

Zaštita i spašavanje u rudnicima mjera je koja se sastoji od zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara u slučaju rudarskih nesreća uzročenih eksplozijom plinova ili ugljene prašine, jamskih požara i poplava, trovanjem otrovnim plinovima, klizanjem ili obrušavanjem zemljišta na površinskim i jamskim kopovima i drugih sličnih nesreća koje mogu ugroziti ljude i tehnička i druga sredstva u rudnicima.

Članak 101.

Zaštita i spašavanje u rudnicima obuhvaća: gradnju, održavanje i korištenje rudnika sukladno posebnim propisima, standardima i normativima iz područja rudarstva i nadzor nad njihovim provedbom; uređenje jama, površinskih kopova, muljišta i drugih rudarskih objekata od značenja za zaštitu od poplava, požara, eksplozija i trovanja i dosljednu provedbu svih propisa o rudarstvu; spašavanje zatrpanih, ozlijeđenih i zatrovanih uposlenika; pružanje prve medicinske pomoći zatrovanim; pokop poginulih; raščišćavanje ruševina i sanaciju jama, površinskih kopova i drugih objekata u kojima je nastala nesreća; gašenje požara u jamama i na površinskim kopovima; sprječavanje istjecanja toksičnih i drugih opasnih tvari iz muljanih akumulacija i drugih rudarskih objekata i instalacija i druge mjere kojima se može doprinijeti saniranju posljedica izazvanih tim nesrećama.

Članak 102.

Zaštitu i spašavanje u rudnicima provode: pravne osobe i inspeksijske službe iz područja rudarstva, građevinarstva, vodoprivrede i druga pravne osobe koje obavljaju planiranje, izgradnju i održavanje rudnika, postrojenja i objekata u rudarstvu; službe zaštite i spašavanja u rudnicima, kao i službe iz područja zdravstva, vatrogastva, građevinarstva i komunalne i druge službe zaštite i spašavanja; pravne osobe opremljene i osposobljene za ovu vrstu zaštite i spašavanja i specijalizirane postrojbe civilne zaštite (za zaštitu od požara, na vodi i pod vodom, za spašavanje s visina, prve medicinske pomoći, spašavanje iz ruševina i asanaciju terena) i tijela uprave nadležna za rudarstvo.

16) Zaštita bilja i biljnih proizvoda

Članak 103.

Zaštita i spašavanje bilja i biljnih proizvoda mjera je kojom se provodi zaštita i spašavanje bilja i biljnih proizvoda od radijacijske, kemijske i biološke kontaminacije i svih drugih oblika zagađivanja, te zaraznih bolesti i štetočina.

Pod biljem i biljnim proizvodima, u smislu stavka 1. ovoga članka, podrazumijeva se: povrće, voće, žitarice, ljekovito, ukrasno, krmno, stočno i druge vrste bilja i zasada, šume i šumske kulture, biljne sirovine, sjeme i gotovi proizvodi od bilja koji se koriste za ishranu i liječenje.

Članak 104.

Zaštita i spašavanje bilja i biljnih proizvoda obuhvaća: izbor optimalnih sorti bilja i pravilan uzgoj; korištenje zaštitnih sredstava sukladno standardima i normativima iz područja poljoprivrede, industrijske proizvodnje hrane, lijekova i stočarstva; pravilno sušenje, silažu i skladištenje, čuvanje i prijevoz sjemenskog bilja i gotovih proizvoda; zaštitu od požara, te druge mjere kojima se osigurava zaštita bilja i biljnih proizvoda od

svih vrsta biljnih bolesti i štetočina i trovanja sirovina i gotovih proizvoda; prekrivanja bilja, sjemena, rasada, sirovina i gotovih proizvoda plastičnim folijama i drugim sličnim materijalima radi zaštite od kontaminacije; sklanjanje bilja i biljnih proizvoda u za to namijenjena skloništa ili utrapljivanje; dekontaminacija, dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija skladišta; sušenje, konzerviranje i prerada voća i povrća; ubiranje jestivog i ljekovitog bilja, krmnog, stočnog i drugih vrsta bilja i zasada u slučaju opasnosti od prirodnih i drugih nesreća.

Članak 105.

Zaštitu bilja i biljnih proizvoda organiziraju i provode tijela uprave i općinske službe za upravu koje su nadležne za poslove iz čl. 103. i 104. ovoga Zakona, te gospodarska društva iz područja poljoprivrede, šumarstva i opskrbe; poljoprivredna gazdinstva i individualni poljoprivredni proizvođači; druge stručne poljoprivredne institucije; uzgajivači bilja i proizvođači hrane; poljoprivredne službe zaštite i spašavanja i postrojbe civilne zaštite (za zaštitu i spašavanje bilja i biljnih proizvoda, RKB zaštitu, asanaciju terena).

4. Stožeri civilne zaštite

Članak 106.

Za upravljanje akcijama zaštite i spašavanja na teritoriju Federacije, odnosno području kantona i općine, te za obavljanje drugih poslova u zaštiti i spašavanju, sukladno zakonu i drugim propisima, osnivaju se stožeri civilne zaštite kao operativno-stručna tijela. Te stožere osnivaju Federacija, kantoni i općine.

Članak 107.

Stožer civilne zaštite može se osnovati i u pravnim osobama iz članka 32. ovoga Zakona, sukladno njihovim procjenama ugroženosti, te u mjesnim zajednicama.

Ako se ne osnuje stožer civilne zaštite po odredbama stavka 1. ovoga članka, pravne osobe su dužne svojim općim aktom odrediti tijelo koje će upravljati akcijama zaštite i spašavanja u pravnoj osobi.

Ako je u istom objektu ili u više objekata na istom području smješteno više pravnih osoba, može se osnovati zajednički stožer civilne zaštite, o čemu sporazumno odlučuju nadležna tijela tih pravnih osoba.

Članak 108.

U upravljanju akcijama zaštite i spašavanja stožeri civilne zaštite iz čl. 106. i 107. ovoga Zakona obavljaju sljedeće poslove:

odlučuju o uporabi snaga i sredstava civilne zaštite na zaštiti i spašavanju ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara i te snage raspoređuju na ona područja koja su ugrožena;

nalažu provedbu odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja i određuju snage i sredstva koje će provoditi te mjere;

usmjeravaju, koordiniraju i upravljaju akcijama zaštite i spašavanja svih sudionika angažiranih na zaštiti i spašavanju na svojem području;

rješavaju sva pitanja koja se u tijeku provedbe djelatnosti na zaštiti i spašavanju pojave u svezi angažiranja snaga i sredstava civilne zaštite i provedbi mjera zaštite i spašavanja i samozaštite građana.

Članak 109.

Pored poslova iz članka 108. ovoga Zakona, Federalni stožer civilne zaštite (u daljnjem tekstu: Federalni stožer), obavlja i sljedeće poslove:

nalaže kantonalnim i općinskim stožerima civilne zaštite i službama zaštite i spašavanja, koje formira Vlada Federacije, poduzimanje mjera i djelatnosti na zaštiti i spašavanju;

nalaže angažiranje snaga i sredstava civilne zaštite s područja jednoga kantona na ugroženo područje drugoga kantona;

nalaže angažiranje snaga i sredstava civilne zaštite Federacije na pružanju pomoći Republici Srpskoj, sukladno Sporazumu o suradnji entiteta u ostvarivanju zadataka civilne zaštite;

po zahtjevu nadležnih državnih tijela, angažira snage i sredstva civilne zaštite Federacije u pomoći drugim državama na saniranju posljedica prirodnih i drugih nesreća.

Članak 110.

Pored poslova iz članka 108. ovoga Zakona, kantonalni stožer civilne zaštite, obavlja i sljedeće poslove:

nalaže općinskim stožerima civilne zaštite, stožerima civilne zaštite pravnih osoba u kojima su ti stožeri osnovani i službama zaštite i spašavanja koje osniva vlada kantona, da sudjeluju u poduzimanju mjera i djelatnosti na zaštiti i spašavanju na određenome području;

nalaže angažiranje snaga i sredstava civilne zaštite s područja jedne općine na ugroženo područje druge općine na području kantona.

Članak 111.

Upravljanje akcijama zaštite i spašavanja, u tijelima uprave i drugim tijelima vlasti i pravnim osobama, obavljaju i to:

1) u tijelu uprave i drugim tijelima vlasti – rukovoditelj tijela uprave, odnosno drugog tijela vlasti putem povjerenika civilne zaštite;

2) u pravnoj osobi – stožer civilne zaštite ako je osnovan, odnosno ravnatelj ili drugo tijelo određeno općim aktom, kada stožer nije osnovan - putem povjerenika civilne zaštite;

3) u mjesnoj zajednici – stožer civilne zaštite, a ako stožer nije osnovan, povjerenik civilne zaštite.

Članak 112.

Ravnatelj Federalne uprave propisat će način rada i upravljanja stožera civilne zaštite, te tijela iz članka 111. ovoga Zakona.

Članak 113.

Federalni, kantonalni i općinski stožeri civilne zaštite sastoje se od: zapovjednika, načelnika i članova stožera.

Članak 114.

Zapovjednika, načelnika i članove Federalnog stožera, postavlja i razrješava Vlada Federacije.

Zamjenik premijera Vlade Federacije, po položaju je zapovjednik Federalnog stožera, a ravnatelj Federalne uprave po položaju je načelnik stožera, s tim da zapovjednik Stožera i načelnik Stožera ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda.

Tajnik Crvenog križa Federacije Bosne i Hercegovine je po funkciji član Federalnog stožera.

Za članove Federalnog štaba postavljaju se pomoćnici ministara i drugi rukovodni službenici iz federalnih ministarstava i drugih federalnih tijela uprave i službenici Federalne uprave, sukladno aktu o unutarnjoj organizaciji Federalnog stožera, kojega donosi Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave.

Članak 115.

U uvjetima kada prirodna i druga nesreća zaprijeti ili nastane iznenada, a zapovjednik nadležnog stožera civilne zaštite nije u mogućnosti obavljati svoje dužnosti, načelnik stožera civilne zaštite ovlašten je da u ime zapovjednika poduzima sve potrebne mjere značenja za zaštitu i spašavanje dok zapovjednik ne počne obavljati svoju funkciju.

O poduzetim mjerama i postupcima iz stavka 1. ovoga članka načelnik stožera civilne zaštite dužan je obavijestiti zapovjednika stožera civilne zaštite, odmah, kada zapovjednik počne obavljati svoju funkciju.

Članak 116.

Postavljanje, razrješenje i popuna kantonálnih i općinskih stožera civilne zaštite vrši se analognom primjenom kriterija iz čl. 113. i 114. ovoga Zakona, sukladno aktima o unutarnjoj organizaciji stožera i kadrovskim mogućnostima kantona, odnosno općina.

Članak 117.

Sastav i način popune stožera civilne zaštite u pravnim osobama, u kojima se osnivaju ti stožeri, uređuje se općim aktom pravnih osoba.

5. Povjerenici civilne zaštite

Članak 118.

Povjerenici civilne zaštite (u daljnjem tekstu: povjerenik) određuju se u naselju, dijelu naselja, stambenim zgradama, selima i zaseocima (u daljnjem tekstu: naselja), u tijelima uprave i službama za upravu općine, drugim tijelima i ustanovama i pravnim osobama u kojima se ne osniva stožer civilne zaštite.

U tijelima uprave i drugim tijelima i ustanovama i službama za upravu, određuje se jedan povjerenik za svako tijelo, odnosno svaku ustanovu, a ako je više tijela, odnosno više ustanova smješteno u istoj zgradi, može se odrediti jedan zajednički povjerenik za tu zgradu.

U većim pravnim osobama može se odrediti više povjerenika, što se određuje prema vlastitoj procjeni pravne osobe, s tim što se u obzir uzima broj uposlenika, unutarnja organizacija pravne osobe, kao i drugi uvjeti bitni za određivanje broja povjerenika.

Članak 119.

Povjerenike postavlja i razrješava:

1) u tijelima uprave i drugim tijelima vlasti i ustanovama – rukovoditelj koji upravlja tijelom uprave, odnosno ustanove, a kada je više tijela smješteno u istoj zgradi – sporazumno rukovoditelji koji rukovode tim tijelima, odnosno ustanovama;

2) u pravnoj osobi - ravnatelj odnosno drugo tijelo određeno općim aktom pravne osobe;

3) u naselju i službama za upravu općine - općinski načelnik, na prijedlog službe civilne zaštite općine.

Članak 120.

Povjerenici u tijelima uprave i drugim tijelima vlasti, ustanovama i pravnim osobama vrše poslove koji se odnose na organiziranje i pripremanje mjera i djelatnosti na sudjelovanju službenika i zaposlenika na provedbi osobne i kolektivne zaštite i mjera zaštite i spašavanja u zgradama i objektima za koje su zaduženi.

Povjerenici u naseljima vrše poslove koji se odnose na organiziranje i poduzimanje neposrednih mjera na sudjelovanju građana u provedbi samozaštite, te mjera zaštite i spašavanja koje su od značenja za samozaštitu i sudjeluje u svim djelatnostima civilne zaštite koje se provode u akcijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na određenom području, odnosno u objektima za koje su zaduženi.

Planom zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća vrši se određivanje broja povjerenika civilne zaštite, razrada njihovih poslova i zadataka u miru, za vrijeme prirodnih nepogoda i drugih nesreća, izravnoj ratnoj opasnosti i ratu, sukladno propisima iz članka 121. ovoga Zakona.

Članak 121.

Ravnatelj Federalne uprave propisat će poslove i zadatke i način rada povjerenika civilne zaštite iz članka 118. stavak 1. ovoga Zakona.

6. Službe zaštite i spašavanja

Članak 122.

Službe zaštite i spašavanja, u pravilu, organiziraju se u pravnim osobama iz članka 32. ovoga Zakona, čija je redovita djelatnost od neposrednog značenja za zaštitu i spašavanje.

Službe zaštite i spašavanja obavljaju poslove zaštite i spašavanja po pitanjima koja proizlaze iz osnovne djelatnosti pravne osobe. Te poslove služba ostvaruje provedbom preventivnih i operativnih mjera zaštite i spašavanja.

Preventivne mjere zaštite i spašavanja, službe zaštite i spašavanja ostvaruju provedbom odgovarajućih mjera, postupaka i zadataka u okviru njihove redovite djelatnosti, a kojima se može utjecati na sprječavanje nastanka određenih pojava i opasnosti koje mogu izazvati prirodnu nepogodu ili drugu nesreću i čijim štetnim djelovanjem mogu biti ugroženi životi i zdravlje ljudi i materijalnih dobara.

Operativne mjere zaštite i spašavanja, službe zaštite i spašavanja ostvaruju provedbom odgovarajućih mjera, postupaka i zadataka iz svojega djelokruga, od trenutka angažiranja na zaštitu i spašavanju do otklanjanja nastalih posljedica, odnosno do trenutka kada se ocijeni da prestaje potreba za angažiranjem tih službi.

U službe iz stava 1. ovoga članka, u pravilu, raspoređuju se zaposlenici pravne osobe u kojima se osnivaju te službe.

Članak 123./⁴⁶

Pravne osobe iz stavka 1. članka 122. ovoga Zakona, koje ne organiziraju službe zaštite i spašavanja, u akcijama zaštite i spašavanja imaju prava, obveze i odgovornosti službi zaštite i spašavanja.

Funkciju službe zaštite i spašavanja može imati cijela pravna osoba ili samo njezin dio čija je djelatnost od značenja za zaštitu i spašavanje.

Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave, određuje pravne osobe i udruge građana od kojih će se organizirati služba zaštite i spašavanja, koja će djelovati na teritoriju Federacije, a vlada kantona, odnosno općinski načelnik određuje pravne osobe i udruge građana u kojima će se organizirati službe zaštite i spašavanja koje će djelovati na području kantona, odnosno općine.

U aktu iz stavka 3. ovoga članka određuju se pravne osobe odnosno udruge građana u kojima će se osnivati službe zaštite i spašavanja, određuju vrste službi koje se osnivaju, utvrđuju zadaci službe, određuje način popune službe ljudstvom i materijalno-tehničkim sredstvima i određuje tijelo civilne zaštite Federacije, kantona odnosno općine koji će zaključiti ugovor s pravnom osobom, odnosno udrugom građana o međusobnim pravima i obvezama u obavljanju poslova zaštite i spašavanja kada se angažiraju za potrebe Federacije, odnosno kantona ili općine.

Članak 124./⁴⁷

U slučaju kada ne postoje uvjeti za organiziranje službi prema odredbama članka 122. stavak 1. ovoga Zakona, Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave, može sukladno procjeni ugroženosti osnovati samostalne službe zaštite i spašavanja koje će djelovati na teritoriju Federacije, a vlada kantona, odnosno općinski načelnik mogu organizirati te službe za potrebe kantona, odnosno općine.

Aktom iz stavka 1. ovoga članka, utvrđuje se naziv, sjedište, zadaci, unutarnja organizacija i način upravljanja službom, broj ljudi koji se angažiraju u službu i način popune, te materijalno-tehnička i financijska sredstva potrebna za rad tih službi.

Dvije ili više općina mogu organizirati zajedničku službu zaštite i spašavanja o čemu sporazumom odlučuju općinski načelnici tih općina.

Članak 125.

Pravne osobe koje nisu obuhvaćene odredbama članka 32. ovoga Zakona, a opremljene su i osposobljene za obavljanje određenih poslova zaštite i spašavanja, mogu se angažirati, sukladno planu zaštite od prirodnih i drugih nesreća, kao ispomoć na zadacima zaštite i spašavanja, u uvjetima kada službe iz čl. 122. i 124. ovoga Zakona, nisu u mogućnosti same, pravodobno i potpuno izvršiti sve zadatke zaštite i spašavanja na kojima su angažirane.

Članak 126./⁴⁸

Ravnatelj Federalne uprave svojim propisom će bliže utvrditi uvjete za organiziranje, poslove i zadatke i način rada službi iz čl. 122. i 124. ovoga zakona.

Članak 127.

Postrojbe civilne zaštite osnivaju se, opremaju i osposobljavaju kao operativne snage radi neposrednog angažiranja na izvršavanju zadataka zaštite i spašavanja ljudi i

⁴⁶ U članku 123. dodan je novi stavak 4. (članak 49. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁴⁷ U članku 124. u stavku 3. vršene su izmjene (članak 50. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁴⁸ U članku 126. vršene su izmjene (članak 51. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, kao i otklanjanja posljedica nastalih djelovanjem tih nesreća.

Postrojbe civilne zaštite osnivaju se kao postrojbe opće i specijalizirane namjene.

Postrojbe opće namjene, u pravilu, osnivaju se na načelima teritorijalne popune.

Postrojbe opće i specijalizirane namjene mogu se osnivati kao timovi, odjeljenja i vodovi.

Članak 128.

Vrste, veličina i broj postrojba civilne zaštite utvrđuju se temeljem procjene ugroženosti po ljude i materijalna dobra koje mogu nastati od prirodnih i drugih nesreća, te ljudskih, materijalnih i drugih mogućnosti kojima raspolažu općine i pravne osobe koje osnivaju te postrojbe.

Ako je u istom objektu smješteno više tijela uprave, službi za upravu, ustanova i pravnih osoba, mogu se osnivati zajedničke postrojbe opće namjene, o čemu sporazumno odlučuju nadležna tijela tih tijela i pravnih osoba.

Članak 129.

Postrojbe opće namjene organiziraju se, opremaju i obučavaju za izvršavanje zadataka na pružanju podrške u provedbi mjera prve medicinske pomoći, za gašenje početnih i manjih požara, zaštiti od poplava, spašavanju ugroženih iz ruševina, izgradnji skloništa i zaklona, provođenju mjera RKB zaštite, evakuaciji i zbrinjavanju ugroženih i stradalih, prijevozu i opskrbi osnovnim sredstvima za ishranu, smještaj i zdravlje ugroženog stanovništva, te zaštitu životinja.

Postrojbe opće namjene osnivaju se u općinama, a mogu se osnivati i u tijelima uprave, službama za upravu, ustanovama i pravnim osobama. Te postrojbe u općini osniva općinski načelnik, a u tijelima uprave i ustanovama i pravnim osobama, rukovoditelji tih organa, odnosno pravnih osoba.

Članak 130.⁴⁹

Postrojbe civilne zaštite specijalizirane namjene osnivaju kanton i općina, u skladu s vlastitim procjenama i potrebama, u pravilu, kada snage i sredstva pravnih osoba i službe zaštite i spašavanja, te postrojba civilne zaštite opće namjene nisu dovoljne za ostvarivanje efikasne zaštite i spašavanja na području kantona, odnosno općine.

Postrojbe civilne zaštite specijalizirane namjene osnivaju se, pripremaju, opremaju i obučavaju radi izvršavanja složenijih i istovrsnih zadataka zaštite i spašavanja, čiji pripadnici pri obavljanju tih poslova moraju imati odgovarajuće stručno znanje i koristiti odgovarajuća tehnička sredstva i opremu.

Poslove pripremanja, popune, opremanja i obučavanja specijaliziranih postrojba kantona obavlja kantonalna uprava civilne zaštite, a specijaliziranih postrojba općine obavlja služba civilne zaštite općine.

Članak 131.⁵⁰

O osnivanju specijaliziranih postrojbi u kantonu odlučuje vlada kantona na prijedlog uprave civilne zaštite kantona, odnosno u općini općinski načelnik, na prijedlog službe civilne zaštite općine.

Specijalizirane postrojbe mogu se osnovati za:

- 1) zaštitu od požara;

⁴⁹ U članku 130. dodan je novi stavak 3. (članak 52. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁵⁰ U članku 131. u stavku 4. vršena je dopuna (članak 53. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

- 2) prvu medicinsku pomoć;
- 3) zaštitu i spašavanje od NUS-a;
- 4) RKB zaštitu;
- 5) zaštitu i spašavanje iz ruševina;
- 6) asanaciju terena.

Prema vlastitim procjenama mogu se formirati i druge specijalizirane postrojbe.

Dvije ili više općina mogu organizirati zajedničke postrojbe civilne zaštite opće i specijalizirane namjene o čemu sporazumno odlučuju općinski načelnici tih općina.

Članak 132./⁵¹

Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave, organizira specijalizirane postrojbe civilne zaštite za potrebe Federacije, koje obavljaju složenije poslove zaštite i spašavanja na cijelom teritoriju Federacije, kada nisu dovoljne specijalizirane postrojbe i druge snage civilne zaštite kantona i utvrđuje zadatke tih postrojbi.

Federalna uprava obavlja poslove koji se odnose na popunu postrojbi iz stavka 1. ovoga članka ljudstvom i materijalno-tehničkim sredstvima i njihovo obučavanje i osposobljavanje i upotrebu na zadacima za koje su postrojbe organizirane.

Prema ukazanoj potrebi, na zahtjev nadležnih tijela, postrojbe iz stavka 1. ovoga članka, mogu se angažirati na pružanju pomoći Republici Srpskoj i Distriktu Brčko Bosne i Hercegovine, susjednim i drugim državama, sukladno konvencijama i posebnim sporazumima o suradnji na zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća.

Članak 133./⁵²

Ravnatelj Federalne uprave svojim propisom utvrdit će uvjete za organiziranje, poslove, zadatke i način rada postrojba iz članka 127. ovoga Zakona.

8. Upravljanje i uporaba snaga i sredstava civilne zaštite

Članak 134./⁵³

Kada nadležno tijelo proglasi da je na određenom području nastala prirodna ili druga nesreća, aktiviraju se stožeri civilne zaštite na tom području, radi upravljanja akcijama zaštite i spašavanja i stalno funkcioniraju dok nadležno tijelo ne proglasi prestanak stanja prirodne ili druge nesreće.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, stožeri civilne zaštite mogu se aktivirati i u slučaju kada prijeti izravna opasnost od nastanka prirodne i druge nesreće u cilju poduzimanja mjera na sprječavanju nastanka te opasnosti ili nesreće ili ublažavanja njenog djelovanja i funkcioniraju dok takva opasnost postoji. Aktiviranje stožera civilne zaštite u ovim situacijama obavlja nadležna uprava civilne zaštite, odnosno služba civilne zaštite općine, zavisno od područja koje je ugroženo.

Stožeri civilne zaštite aktiviraju se i funkcioniraju i za vrijeme vježbi civilne zaštite i ratnoga stanja.

⁵¹ U članku 132. vršene su izmjene i dopune (članak 54. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁵² U članku 133. vršene su dopune (članak 55. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁵³ U članku 134. vršene su izmjene i dopune (članak 52. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

Članak 135.

U upravljanju akcijama zaštite i spašavanja svaki stožer civilne zaštite poduzima one mjere i aktivnosti za koje je ovlašten ovim i drugim zakonom i drugim propisima i općim aktima.

Članak 136.

Tijekom provedbe akcije zaštite i spašavanja, općinski stožeri civilne zaštite dužni su provoditi odluke i naredbe kantonalnog stožera civilne zaštite, a ti stožerovi odluke i zapovijedi Federalnog stožera.

Članak 137.

Angažiranje i uporaba snaga i sredstava civilne zaštite u akcijama zaštite i spašavanja, stožeri civilne zaštite provode na temelju prethodno izvršene procjene o vrsti prirodne i druge nesreće, području na kojemu djeluje ta nesreća i obujmu i vrsti mogućih posljedica po ljude i materijalna dobra na ugroženom području.

Članak 138.

Postrojbe i povjerenici civilne zaštite, službe zaštite i spašavanja, te sredstva civilne zaštite upotrebljavaju se u svim vrstama opasnosti u miru i ratu, kada ljudi i materijalna dobra budu ugroženi prirodnim i drugim nesrećama, kao i za vrijeme vježbi i drugih oblika obuke.

Postrojbe i povjerenici civilne zaštite koji su osnovani u tijelima uprave i drugim tijelima, ustanovama, službama za upravu i pravnim osobama upotrebljavaju se, sukladno planovima zaštite i spašavanja, prvenstveno na zadacima zaštite ljudi i materijalnih dobara tih tijela, ustanova i pravnih osoba, a mogu se upotrijebiti i za izvršavanje zadataka i izvan tih tijela, ustanova i pravnih osoba, o čemu odlučuje nadležni stožer civilne zaštite koji upravlja akcijama zaštite i spašavanja na određenom području.

Članak 139.

Postrojbe civilne zaštite i službe zaštite i spašavanja koje osnivaju kantoni i općine, upotrebljavaju se na zadacima zaštite i spašavanja na području kantona i općina koje su ih osnovale, s tim što se te postrojbe i službe mogu upotrijebiti i na području druge općine, odnosno području drugoga kantona, o čemu odlučuje nadležni stožer civilne zaštite koji upravlja akcijama zaštite i spašavanja na određenom području.

Članak 140.

Uporaba snaga i sredstava iz čl. 138. i 139. ovoga Zakona, na zadacima zaštite i spašavanja na području općine, odnosno kantona, provodi se sukladno planovima zaštite i spašavanja općine, odnosno kantona.

Uporaba snaga i sredstava iz stavka 1. ovoga članka traje do trenutka kada je završeno spašavanje ugroženih i stradalih ljudi i materijalnih dobara, odnosno kada se ocijeni da dalju aktivnost na obavljanju tih poslova i zadataka mogu uspješno provoditi nadležna tijela i pravne osobe u okviru svoje redovite djelatnosti o čemu odlučuje nadležni stožer civilne zaštite.

Članak 141.

Naredbu o uporabi snaga i sredstava civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja, na zadacima zaštite i spašavanja, donosi:

- 1) za snage i sredstva iz članka 138. stavak 1. i članka 139. ovoga Zakona za potrebe općine – općinski stožer civilne zaštite, za potrebe kantona – kantonalni stožer civilne zaštite, a za potrebe Federacije – Federalni stožer;
- 2) za snage i sredstva iz članka 138. stavak 2. ovoga Zakona, za potrebe tijela i ustanova – rukovoditelji tih tijela i ustanova, odnosno za potrebe službi za upravu – općinski načelnik;
- 3) za potrebe pravne osobe – stožer civilne zaštite, odnosno ravnatelj ili drugo nadležno tijelo, ako stožer nije osnovan.

Članak 142.

Tijekom vršenja poslova iz svoje ovlasti zapovijedanje postrojbama civilne zaštite vrše zapovjednici tih postrojbi.

Za zapovijedanje postrojbama civilne zaštite, zapovjednici tih postrojba odgovorni su stožeru civilne zaštite koji upravlja akcijama zaštite i spašavanja na području na kojemu su angažirane te postrojbe.

Osobe raspoređene u postrojbe civilne zaštite dužne su izvršavati zapovijedi zapovjednika postrojbe civilne zaštite u koju su raspoređene, a postrojbe civilne zaštite dužne su izvršavati zapovijedi nadležnog stožera civilne zaštite.

Nitko nije dužan i ne smije izvršiti naredbe ako je očito da bi time počinio kazneno djelo ili kršio međunarodno humanitarno pravo.

VII - POPUNA, MATERIJALNO OPREMANJE I EVIDENCIJA

1. Popuna civilne zaštite

Članak 143.⁵⁴

Pripadnici civilne zaštite raspoređuju se u službe zaštite i spašavanja, postrojbe civilne zaštite opće i specijalizirane namjene, stožere civilne zaštite i na dužnosti povjerenika civilne zaštite.

Raspored na dužnosti iz stavka 1. ovoga članka obavlja se na zahtjev tijela, odnosno pravne osobe koja organizira strukture civilne zaštite iz stavka 1. ovoga članka.

Raspoređivanje obveznika civilne zaštite u strukture civilne zaštite iz stavka 1. ovoga članka obavljaju službe civilne zaštite općine koji obveznika civilne zaštite vode u evidenciji.

Raspoređivanje obveznika civilne zaštite obavlja se prema kriterijima koji se utvrde popisom iz članka 148. ovoga Zakona.

2. Materijalno opremanje

Članak 144.

Stožeri, službe zaštite i spašavanja, postrojbe i povjerenici civilne zaštite opremaju se odgovarajućom opremom i materijalno-tehničkim sredstvima koja su neophodna za njihovu osobnu zaštitu i za izvršavanje zadataka civilne zaštite iz njihove ovlasti.

Vrsta i količina sredstava i opreme iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se materijalnim formacijama, koje utvrđuje tijelo koji ih organizira, sukladno okvirnoj

⁵⁴ Članak 143. izmijenjen je u cijelosti (članak 57. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

osobnoj i materijalnoj formaciji stožera, službi i postrojba, te materijalnoj formaciji povjerenika civilne zaštite, koje donosi ravnatelj Federalne uprave.

Članak 145.⁵⁵

Prilikom izvršavanja zadataka civilne zaštite, pripadnici stožera, službi zaštite i spašavanja, postrojba i povjerenici civilne zaštite nose odjeću civilne zaštite na kojoj je na vidnom mjestu istaknut znak civilne zaštite.

Radi identificiranja i utvrđivanja položaja pripadnici civilne zaštite tijekom izvršavanja zadataka civilne zaštite, dužni su nositi identifikacijsku iskaznicu pripadnika civilne zaštite (u daljnjem tekstu: osobna karta za osoblje civilne zaštite), čiji je oblik i sadržaj usuglašen s Dopunskim protokolom I uz Ženevsku konvenciju o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba od 12. kolovoza 1949. godine.

Ravnatelj Federalne uprave donosi propis o odjeći i obući i oznakama specijalnosti postrojbi i zapovjednih dužnosti pripadnika civilne zaštite, te propis o načinu uporabe znaka civilne zaštite u miru i ratu i veličini i sadržaju identifikacijske iskaznice za pripadnike civilne zaštite

Članak 146.

Sredstva i oprema za namjene iz čl. 144. i 145. ovoga Zakona osiguravaju, i to:

- 1) Pravne osobe iz članka 32. ovoga Zakona, rasporedom vlastitih materijalno-tehničkih sredstava za te namjene;
- 2) rasporedom materijalnih sredstava i opreme iz popisa, sukladno propisu iz članka 16. stavak 2. ovoga Zakona;
- 3) nabavkom novih nedostajućih sredstava i opreme.

Članak 147.⁵⁶

Na sredstva i opremu koja služi isključivo za potrebe civilne zaštite ne plaćaju se carine i porezi ako je to predviđeno zakonom ili drugim propisom Bosne i Hercegovine.

3. Evidencija

Članak 148.⁵⁷

O građanima koji podliježu obvezi civilne zaštite vodi se evidencija.

Sadržaj i način vođenja evidencije, kriteriji za osobe koje se vode u evidenciji i kriteriji za raspoređivanje obveznika civilne zaštite u strukture iz članka 143. ovoga Zakona, utvrđuje direktor Federalne uprave.

Ustrojavanje evidencije obveznika civilne zaštite obavlja se korištenjem podataka iz vojne evidencije koju je vodilo Federalno ministarstvo obrane do trenutka prestanka s radom, kao i prikupljanjem potrebnih podataka na drugi način.

Nadležna tijela koja vode službene evidencije o građanima, dužna su na zahtjev tijela civilne zaštite dati podatke iz te evidencije koji su potrebni za ustrojavanje evidencije pripadnika civilne zaštite.

⁵⁵ U članku 145. u stavku 2. vršene su dopune (članak 58. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁵⁶ Članak 147. izmijenjen je u cijelosti (članak 59. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁵⁷ Članak 148. izmijenjen je u cijelosti (članak 60. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

VIII - OPERATIVNI CENTAR CIVILNE ZAŠTITE

Članak 149./⁵⁸

Radi stalnog prikupljanja podataka o svim vrstama pojava i opasnosti koje mogu dovesti do prirodne ili druge nesreće, kao i podataka o posljedicama koje su nastale pojavom prirodne ili druge nesreće po ljude i materijalna dobra na ugroženome području, obradu tih podataka i njihove distribucije nadležnim tijelima vlasti i pravnim osobama, kao i prenošenje naredbi stožera civilne zaštite u vrijeme funkcioniranja tih stožera osnivaju se operativni centri civilne zaštite 121 (u daljnjem tekstu: operativni centar).

Federalni operativni centar osniva se u sastavu Federalne uprave, kantonalni operativni centar u sastavu kantonalne uprave civilne zaštite i općinski operativni centar u sastavu službe civilne zaštite općine.

Dvije ili više susjednih općina, a osobito u gradovima s više općina, mogu osnovati zajednički operativni centar o čemu sporazumno odlučuju općinski načelnici tih općina.

Članak 150. (Brisan)

Članak 151./⁵⁹

Svaki operativni centar ima najmanje pet izvršitelja kada neprekidno funkcioniraju 24 sata.

Federalni i kantonalni operativni centar rade neprekidno 24 sata svaki dan, a općinski operativni centri rade prema potrebi, a najmanje osam sati svaki radni dan i za te potrebe mora biti zaposlena najmanje jedna osoba.

Pri određivanju dužine radnog vremena općinskog operativnog centra polazi se od procjene ugroženosti područja općine prirodnim i drugim nesrećama, veličine općine, broja stanovnika i drugih činjenica koje su od značaja za određivanje radnog vremena tog centra, o čemu odlučuje općinski načelnik na prijedlog službe civilne zaštite općine.

Kada nastane prirodna ili druga nesreća na području općine, ili postoji neposredna opasnost od nastanka te nesreće, općinski operativni centar radi neprekidno 24 sata svaki dan za čije se potrebe angažiraju sve osobe koje su raspoređene za rad u tom centru, o čemu neposredno odlučuje općinski stožer civilne zaštite i centar radi neprekidno svaki dan dok postoji stanje prirodne ili druge nesreće, odnosno dok prestanak rada centra naredi općinski stožer civilne zaštite.

Članak 152./⁶⁰

Operativni centri prikupljaju i obrađuju podatke o svim oblicima opasnosti, vrše uzbunjivanje i upozoravanje građana, prenose naredbe nadležnog stožera civilne zaštite, oglašavaju prestanak opasnosti te primaju, pripremaju i šalju izvješća o poduzetim mjerama, provedenoj mobilizaciji i drugim mjerama i aktivnostima nadležnim tijelima vlasti, susjednim općinskim operativnim centrima, te operativnim centrima kantona, odnosno Operativnom centru Federacije.

Stavak 2. brisan.

⁵⁸ Članak 149. izmijenjen je u cijelosti (članak 62. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁵⁹ Članak 151. izmijenjen je u cijelosti (članak 64. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁶⁰ U članku 152. vršene su izmjene (članak 65. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

Članak 153./⁶¹

Operativni centri funkcioniraju tako što su sva tijela vlasti, javna i druga poduzeća i druge pravne osobe (u daljnjem tekstu: davatelji informacija) dužni operativnom centru stalno dostavljati sve podatke koje u okviru obavljanja svoje redovite djelatnosti primijete ili saznaju, a koji se odnose na sve vidove pojava i opasnosti koje mogu dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće, odnosno sve podatke koji se odnose na posljedice nastale djelovanjem prirodne ili druge nesreće.

Podatke iz stavka 1. ovoga članka, kao i podatke o nesreći koja je već nastala dužni su operativnom centru dostavljati i građani i sve udruge građana, a prvenstveno udruge speleologa, planinara, ronilaca, radio-amatera, gorske službe spašavanja, alpinista i sve druge udruge koje primijete ili saznaju za pojavu ili imaju obvezu pratiti, motriti i utvrđivati određene pojave i događaje koji na bilo koji način mogu ugroziti život i zdravlje ljudi i materijalna dobra, odnosno koji mogu dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće.

Prikupljanje podataka iz stavka 1. ovoga članka i praćenje situacije na ugroženom području, operativni centri mogu vršiti i putem geografsko-informacijskog sustava (GIS) za koji moraju biti osigurana odgovarajuća materijalno-tehnička sredstva i računalni programi.

Članak 154./⁶²

Za potrebe rada operativnih centara organiziraju se i održavaju vlastite veze koje se stalno koriste za rad centra, a u uvjetima prirodnih i drugih nesreća, koriste se i za potrebe stožera civilne zaštite općina, kantona i Federacije u upravljanju akcijama zaštite i spašavanja.

Operativni centri koriste frekventni spektar elektromagnetnih radijskih valova, koje im, za potrebe upravljanja akcijama zaštite i spašavanja, odobrava tijelo uprave nadležno za promet i komunikacije.

Operativni centri pri obavljanju svojih zadataka koriste veze javnih telekomunikacijskih pravnih osoba, radija i televizije, elektroprivrede, željeznice, federalnih i kantonalnih tijela uprave i drugih posjednika veza.

Operativni centri mogu imati posebne veze namijenjene za zaštitu i spašavanje za čije se korištenje ne plaćaju nikakve dažbine.

Posjednici sustava veza iz stavka 3. ovoga članka, dužni su operativnim centrima omogućiti prvenstveno korištenje tih veza, a na zahtjev Federalnog stožera osloboditi zauzete kanale veza i ustupiti ih na korištenje operativnim centrima.

Članak 155./⁶³

Davatelji informacija, građani i udruge građana, dužni su operativnom centru dostavljati sve podatke, koji se odnose na pojave i opasnosti koje mogu dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće, odnosno na posljedice koje su nastale djelovanjem sljedećih prirodnih i drugih nesreća, i to: potresa; poplava; požara; klizanja tla i snježnih lavina i nanosa; nagomilavanje leda na vodotocima i komunikacijama; udara groma, jakih vjetrova, guste magle, jakih mrazeva, velikih vrućina i suša; prometnih udesa u željezničkom, cestovnom, riječnom i zračnom prometu; eksplozija, rušenja i drugih nesreća u rudnicima; ispuštanja ili prosipanja štetnih i otrovnih tvari; onečišćenosti riječnih tokova, zemljišta i okoliša; rušenja ili prelijevanja brana na hidroakumulacijama; havarija i većih kvarova u industrijskim postrojenjima; zaraznih bolesti kod ljudi (epidemije); zaraznih bolesti kod životinja (epizootije); zaraznih bolesti kod bilja (epifitije); radijacijsko-kemijsko-biološke kontaminacije; trovanja ljudi

⁶¹ - Članak 153. izmijenjen je u cijelosti (članak 66. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁶² U članku 154. vršene su izmjene i dopune (članak 67. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁶³ Članak 155. izmijenjen je u cijelosti (članak 68. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

hranom ili vodom; oštećenjima električne ili vodovodne mreže, naftovoda, plinovoda, telekomunikacija ili prometne mreže; pronalaženja minsko-eksplozivnih sredstava i neeksplozivnih ubojnih sredstava (NUS) i drugih pojava i opasnosti koje svojim djelovanjem mogu ugroziti život i zdravlje ljudi i uništiti materijalna dobra.

Podaci iz stavka 1. ovoga članka, operativnom centru dostavljaju se odmah čim se primijeti ili sazna za opasnost koja može dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće, a kada nastane prirodna ili druga nesreća, dostavljaju se podaci o nastalim posljedicama po život i zdravlje ljudi i mjerama i aktivnostima koje se provode na spašavanju ljudi i materijalnih dobara na ugroženim područjima.

Članak 156./⁶⁴

Javna i druga poduzeća za telekomunikacije na području Federacije dužna su osigurati besplatno pozivanje posebnog broja 121 s operativnim centrom, putem kojeg građani mogu u svakom trenutku tome centru dostaviti informacije (podatke) o svim vrstama opasnosti i pojavama koje mogu dovesti do nastanka prirodne i druge nesreće koje primijete ili za koje saznaju, odnosno podatke o nastradalim ili ugroženim ljudima od bilo koje opasnosti i nesreće, s tim što će nakon međunarodnog uvezivanja Bosne i Hercegovine u sustav 112, javna i druga poduzeća za telekomunikacije biti dužna osigurati odgovarajuće uvezivanje tog broja s operativnim centrima.

Članak 157./⁶⁵

U cilju stvaranja uvjeta da operativni centri mogu obavljati prijem i prenošenje informacija nadležnim tijelima ili obavještavati javnost o svim podacima koji se odnose na prirodne i druge nesreće i posljedicama koje su nastale, odnosno mjerama i aktivnostima koje se poduzimaju, davatelji informacija dužni su se sredstvima veze povezati s odgovarajućim operativnim centrom i to:

- 1) S Federalnim operativnim centrom povezuju se sljedeća tijela i pravne osobe:
 - operativni centar Federalnog ministarstva unutarnjih poslova;
 - pravne osobe nadležne za telekomunikacije u Federaciji;
 - Radio Federacije Bosne i Hercegovine;
 - Federalna televizija;
 - Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine;
 - pravne osobe i udruge građana koja su proglašena za službe zaštite i spašavanja Federacije;
 - Javno poduzeće "Elektroprivreda BiH" Sarajevo i "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosna" d.d. Mostar;
 - Javno poduzeće za vodno područje sliva rijeke Save i javno vodoprivredno poduzeće sliva Jadranskog mora;
 - Federalni meteorološki zavod;
 - Federalna direkcija za civilno zrakoplovstvo;
 - Bosanskohercegovački auto-moto klub (BIHAMK);
 - drugi imatelji sustava veze od značaja za Federaciju.
- 2) s kantonalnim operativnim centrom povezuju se sljedeća tijela i pravne osobe:
 - operativni centar ministarstva unutarnjih poslova kantona;
 - profesionalna vatrogasna postrojba organizirana za razinu kantona;
 - ispostave BIHAMK-a u kantonu;
 - službe hitne pomoći, domovi zdravlja i klinički centri;
 - radio i TV postaje kantona;
 - zračne luke na području kantona;

⁶⁴ Članak 156. izmijenjen je u cijelosti (članak 69. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁶⁵ Članak 157. izmijenjen je u cijelosti (članak 70. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

- pravne osobe i udruge građana koje su proglašene za službe zaštite i spašavanja kantona;

- javna vodoprivredna poduzeća koja postoje na području kantona.

3) s općinskim operativnim centrom povezuju se sljedeća tijela i pravne osobe:

- operativni centri policijskih uprava ministarstva unutarnjih poslova kantona;

- profesionalne i dragovoljne vatrogasne postrojbe organizirane u općini;

- hitne i druge zdravstvene službe osnovane u općini;

- radio i TV postaje u općinama;

- pravne osobe i udruge građana koje su proglašene za službe zaštite i spašavanja općina;

- radio-amateri i druge udruge građana, imatelji radio-uređaja registriranih kod nadležnih tijela.

Federalni operativni centar povezuje se i s Državnom graničnom službom Bosne i Hercegovine, Agencijom za informiranje i zaštitu Bosne i Hercegovine, Ministarstvom obrane Bosne i Hercegovine, Ministarstvom sigurnosti Bosne i Hercegovine i Javnim radio-televizijskim servisom Bosne i Hercegovine, kao i sa Spasilačkim koordinacijskim središtem BiH (RCC) i odgovarajućim operativnim centrom civilne zaštite Republike Srpske i odgovarajućim Operativnim centrom civilne zaštite Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Povezivanje tijela i pravnih osoba iz stavka 1. ovoga članka s odgovarajućim operativnim centrom obavlja se prema posebnom planu veza kojega izrađuje Federalna uprava u suradnji s resornim državnim i federalnim ministarstvom koja su nadležna za promet i veze, kantonalnim upravama civilne zaštite i službama civilne zaštite općina.

Kantonalni operativni centar i općinski operativni centar može se povezati i s drugim tijelima i pravnim osobama koje su od značaja za kanton, odnosno od značaja za općinu.

Članak 158.⁶⁶

Direktor Federalne uprave propisuje organizaciju, uvjete i način funkcioniranja operativnih centara iz članka 149. stavak 2. ovoga Zakona, kao i način dostavljanja i distribucije podataka iz članka 155. ovoga Zakona.

Članak 159.⁶⁷

U slučaju pojave opasnosti ili nastanka određene prirodne ili druge nesreće koja može ugroziti živote većeg broja ljudi i materijalna dobra na određenome području, obavlja se obavještanje i uzbunjivanje stanovništva s ciljem da se pravodobno poduzmu aktivnosti i mjere na zaštiti od mogućih posljedica.

Uzbunjivanje se obavlja znakovima za uzbunjivanje koji su jedinstveni za Federaciju.

Znake za uzbunjivanje i postupke građana u slučaju opasnosti propisuje ravnatelj Federalne uprave.

Stanovništvo Federacije obvezno se upoznaje sa znacima za uzbunjivanje putem isticanja tih znakova na vidnim mjestima u zgradama i drugim objektima gdje ljudi stanuju i rade.

⁶⁶ Članak 158. izmijenjen je u cijelosti (članak 71. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁶⁷ U članku 159. dodan je novi stavak 1., (članak 72. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

Članak 160./⁶⁸

Za uzbunjivanje građana organiziraju se i osiguravaju odgovarajuća tehnička i druga sredstva čiju funkcionalnu provjeru ispravnosti i tekuće održavanje obavljaju nadležni operativni centri.

Operativni centar koji je dao znak opasnosti, neposredno nakon davanja znaka, dužan je upoznati građane i tijela vlasti putem elektronskih medija o razlozima davanja znaka opasnosti.

Stavak 3. brisan.

Članak 161./⁶⁹

Obavješćavanje građana o opasnostima provodi se putem radio i TV postaja, razglasnim postajama i drugim pogodnim zvučnim sredstvima.

Radio i TV postaje dužne su određene obavijesti objaviti odmah, odnosno prekinuti emitiranje emisija kako bi se obavijesti koju daju operativni centri brzo prenijele građanima.

Članak 162.

Elektroprivreda, vodoprivreda i druge pravne osobe koje koriste hidro-sustave ili proizvodne pogone posebne namjene dužni su osigurati pravodobno izvješćivanje i, po potrebi, uzbunjivanje građana o opasnostima koje se mogu izazvati u hidro-sustavima ili u posebnim proizvodnim pogonima.

Pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka dužna su svojim sredstvima izgrađivati, održavati i doradivati sredstva za uzbunjivanje u područjima koja mogu biti ugrožena.

Članak 163.

Vlasnici poslovnih, stambenih i drugih objekata dužni su ustupiti dio prostora za instaliranje naprava i sredstava za potrebe operativnih centara.

Građani kao vlasnici stambenih objekata mogu ustupiti dio prostora za instaliranje naprava i sredstava za potrebe operativnih centara, ako se to ne može riješiti na drugi način.

Rješenje o postavljanju sredstava i drugih naprava iz st. 1. i 2. ovoga članka donosi služba civilne zaštite općine.

IX - OBUČAVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

Članak 164.

Radi stjecanja stručnih znanja i vještina za zaštitu i spašavanje građani su dužni obučavati se i osposobljavati, sukladno nastavnom planu i programu kojega donosi ravnatelj Federalne uprave.

Obučavanje građana za osobnu i uzajamnu zaštitu može se vršiti i putem sredstava masovnog informiranja (radio, TV) i na drugi pogodan način.

Pripadnici stožera, službi zaštite i spašavanja, postrojba i povjerenici civilne zaštite dužni su obučavati se i osposobljavati za izvršavanje svojih zadataka u civilnoj zaštiti.

Pored obveze iz stavka 3. ovoga članka zapovjednici, načelnici i članovi stožera i zapovjednici postrojba civilne zaštite, rukovoditelji službi zaštite i spašavanja i

⁶⁸ U članku 160. vršene su izmjene i dopune (članak 73. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁶⁹ U članku 161. vršene su izmjene i dopune (članak 74. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

rukovatelji specijalnim materijalno-tehničkim sredstvima dužni su obučavati se na specijalističkim tečajevima, koji se, u pravilu, organiziraju svake druge godine.

Obučavanje i osposobljavanje iz st. 2. i 3. ovoga članka, vrši se po nastavnim planovima i programima koje donosi ravnatelj Federalne uprave.

Članak 165.

Za potrebe obučavanja i osposobljavanja iz članka 164. ovoga Zakona osniva se Federalni centar za obuku za zaštitu i spašavanje (u daljnjem tekstu: Federalni centar) koji se nalazi u sastavu Federalne uprave, a kantoni mogu osnivati centre za obuku za vlastite potrebe.

Pored poslova obučavanja i osposobljavanja iz članka 164. ovoga Zakona, Federalni centar obavlja i sljedeće poslove:

1. priprema i izdaje publikacije i stručnu literaturu za obuku;
2. obavlja obuku za potrebe pravnih osoba, nevladinih organizacija i drugih organizacija od značenja za zaštitu i spašavanje;
3. tiska propise i publikacije za obuku;
4. provodi Program svjesnosti o opasnosti od mina i obavlja druge poslove u svezi obuke;
5. ispituje zaštitnu i spasilačku opremu ako za to ispunjava zakonom propisane uvjete.

Poslovi iz ovog članka obavljaju se uz naknadu koja se utvrđuje ugovorom. Ostvarena sredstva se koriste za potrebe Federalnog centra.

Članak 166.

Federalna uprava, u suradnji s federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, u okviru njihovog djelokruga, obavlja obučavanje njihovih službenika i namještenika za osobnu i uzajamnu zaštitu i osposobljava federalne službe zaštite i spašavanja koje osniva Vlada Federacije, sukladno članku 124. ovoga Zakona.

Obučavanje i osposobljavanje stožera i postrojba civilne zaštite, službi zaštite i spašavanja i povjerenika civilne zaštite u kantonu i općini, te građana za osobnu i uzajamnu zaštitu, obavljaju uprave civilne zaštite kantona, odnosno službe civilne zaštite općine.

Članak 167.

U osnovnom obrazovanju obvezatno se obrađuju osnovna znanja o opasnostima od prirodnih i drugih nesreća i načinu zaštite od tih nesreća.

U srednjem i visokom obrazovanju obvezatno se izučavaju znanja i vještine o zaštiti od prirodnih i drugih nesreća.

Federalna uprava, u suradnji s Federalnim ministarstvom obrazovanja, nauke, kulture i športa i odgovarajućim tijelima uprave kantona nadležnim za obrazovanje, sudjeluje u utvrđivanju programskih sadržaja i fonda sati za obučavanje za zaštitu i spašavanje osoba iz st. 1. i 2. ovoga članka.

X - PROGRAMIRANJE I PLANIRANJE

Članak 168.

Organiziranje i provedba zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća obavlja se na temelju programa razvitka i planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.

Članak 169./⁷⁰

Federalnim programom određuju se politika i strategija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, u kojima se definiraju konkretni programi, projekti i inicijative usuglašene s utvrđenom politikom i strateškim pravcima razvitka zaštite i spašavanja.

Federalnim programom osigurava se neprekidan proces razvitka cjelovitog i jedinstvenog sustava zaštite i spašavanja na području Federacije.

Federalni program, pored elemenata iz stavka 1. ovoga članka, sadrži:

- 1) zaključke iz Procjene ugroženosti Federacije;
- 2) podatke o stanju organiziranosti civilne zaštite i dostignutom stupnju zaštite i spašavanja od pojedinih prirodnih i drugih nesreća;
- 3) preventivne mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi;
- 4) osnovne ciljeve, zadatke i način ostvarivanja zaštite i spašavanja sa smjernicama za organiziranje snaga i sredstava civilne zaštite, odnosno snaga zaštite i spašavanja;
- 5) osnove za izradu programa obučavanja i osposobljavanja u zaštiti i spašavanju;
- 6) smjernice za istraživačku i razvojnu djelatnost od značaja za zaštitu i spašavanje;
- 7) pregled očekivanih troškova sa izvorima financiranja.

Program iz stavka 1. ovoga članka donosi se za razdoblje od najmanje pet godina.

Članak 170./⁷¹

Zadaci utvrđeni u Federalnom programu razrađuju se u Federalnom planu koji se izrađuje sukladno propisu Vlade Federacije koji se donosi na temelju članka 172. stavak 3. ovoga Zakona.

Realizaciju mjera zaštite i spašavanja i drugih zadataka utvrđenih u planu zaštite iz stavka 1. ovoga članka, obavljaju federalna ministarstva i druga tijela federalne uprave, svaki u oblasti za koju su osnovani, a koordinaciju aktivnosti na provedbi tih zadataka ostvaruje Federalna uprava.

Članak 171.

Planiranje zaštite i spašavanja mora se zasnivati na procjenama ugroženosti i drugim stručnim podlogama.

Procjenu ugroženosti Federacije od prirodnih i drugih nesreća izrađuje Federalna uprava u suradnji sa federalnim ministarstvima, ovisno od područja koje su u njihovoj ovlasti.

Ravnatelj Federalne uprave propisuje metodologiju za izradu procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća za Federaciju, kanton i općinu.

Članak 172.

Planovima zaštite i spašavanja osigurava se ustroj i usklađeno djelovanje za sprječavanje nesreća, odnosno smanjenje njihovih posljedica i što brže osiguranje osnovnih uvjeta za život u slučaju prirodne ili druge nesreće.

Federalni plan izrađuje Federalna uprava u suradnji s federalnim ministarstvima, a donosi ga Vlada Federacije.

Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave, utvrđuje sadržaj i način izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.

⁷⁰ Članak 169. izmijenjen je u cijelosti (članak 76. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁷¹ Članak 170. izmijenjen je u cijelosti (članak 77. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

Članak 173./⁷²

Kantoni donose svoje programe i planove zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, sukladno ovome Zakonu i drugim propisima.

Kantonalni programi i planovi moraju biti usuglašeni s Federalnim programom i Federalnim planom.

Procjenu ugroženosti kantona i kantonalne programe i planove izrađuje kantonalna uprava civilne zaštite, u suradnji s kantonalnim ministarstvima, ovisno od područja koja su u njihovoj ovlasti.

Na prijedlog vlade kantona programe kantona donosi skupština kantona.

Kantonalne planove donosi vlada kantona na prijedlog kantonalne uprave civilne zaštite.

Kantonalna ministarstva i druga tijela kantonalne uprave, realiziraju mjere zaštite i spašavanja i druge zadatke utvrđene u planu zaštite i spašavanja kantona, svaki u oblasti za koju su osnovani, a koordinaciju aktivnosti na provedbi tih zadataka ostvaruje kantonalna uprava civilne zaštite.

Članak 174.

Općine donose svoje programe i planove zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, sukladno ovome Zakonu i drugim propisima.

Općinski programi i planovi moraju biti usuglašeni s kantonalnim programima i planovima.

Procjenu ugroženosti općine i općinske programe i planove zaštite i spašavanja izrađuje služba civilne zaštite općine, u suradnji sa službama za upravu općine, ovisno od područja koja su u njihovoj ovlasti.

Na prijedlog općinskog načelnika, općinsko vijeće donosi općinski program zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.

Općinski plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća donosi općinski načelnik na prijedlog službe civilne zaštite općine.

Realizaciju mjera zaštite i spašavanja i drugih zadataka utvrđenih u planu iz stavka 5. ovoga članka, obavljaju sve općinske službe za upravu i druga tijela općinske uprave, svaka u oblasti za koju su osnovane, a koordinaciju aktivnosti na provedbi tih zadataka ostvaruje služba civilne zaštite općine.

Članak 174a./⁷³

Kantonalni, odnosno općinski program razvoja sadrže pitanja utvrđena u članku 169. stavak 3. ovoga Zakona, prilagođena stanju i potrebama kantona, odnosno općine.

XI - ANGAŽIRANJE SNAGA I SREDSTAVA CIVILNE ZAŠTITE, GRADANA I PRAVNIH OSOBA NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU

Članak 175./⁷⁴

Kada se procijeni da postoji, ili utvrdi da postoji mogućnost nastanka neke prirodne i druge nesreće, nadležni stožeri civilne zaštite i druga tijela za stručno-operativno upravljanje akcijama zaštite i spašavanja, obvezni su poduzeti odgovarajuće mjere pripravnosti utvrđene planom zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća,

⁷² U članku 173. dodan je novi stavak 6., (članak 68. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁷³ Članak 174a, je novi članak, (članak 80. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁷⁴ U članku 175. vršene su izmjene i dopune, (članak 82. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

u cilju pripreme stanovništva, tijela vlasti i pravnih osoba za pravodobno angažiranje na sprječavanju nastanka prirodne ili druge nesreće, odnosno radi angažiranja na spašavanju ugroženih ljudi i zaštiti materijalnih dobara.

Stavak 2. brisan.

Članak 176.

Građani, pripadnici stožera, postrojba i povjerenici civilne zaštite, službe zaštite i spašavanja, gospodarska društva, društvene i humanitarne organizacije i druge pravne osobe, dužni su, sukladno uvjetima propisanim zakonom i bez posebnog poziva, poduzimati potrebne mjere zaštite i spašavanja, ako prirodna i druga nesreća zaprijeti ili nastupi iznenada, te su o tome obvezni odmah, na najbrži način, obavijestiti najbliži operativni centar, ili službu civilne zaštite općine, odnosno policiju.

Članak 177.⁷⁵

Građani i organizirane snage civilne zaštite i pravne osobe iz članka 176. ovoga Zakona, dužni su postupiti po odluci tijela vlasti koje je proglasilo nastanak prirodne ili druge nesreće na određenome području i uzeti udjela u akcijama zaštite i spašavanja prema vlastitim planovima i naredbama stožera civilne zaštite koji na ugroženom području upravlja akcijama zaštite i spašavanja.

Članak 178.

Vlasnici i korisnici nekretnina dužni su omogućiti da se na njihovim nekretninama provode radovi neophodni za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća i opasnosti (rušenje objekata, uklanjanje materijala, rušenje stabala i sl.) koje zapovijedi nadležni stožer civilne zaštite.

Vlasnici i korisnici opreme, odnosno materijalno–tehničkih sredstava (strojevi, cisterne, motorna vozila, zaprege, alati, sredstva veze i dr.) potrebna za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća, dužni su tu opremu i sredstva, zajedno s potrebnim ljudstvom staviti na raspolaganje stožeru civilne zaštite, koji upravlja akcijama zaštite i spašavanja na određenom području. O izuzetoj opremi i sredstvima stožer vodi odgovarajuću evidenciju.

Vlasnici zaliha hrane, medicinske opreme i lijekova, odjeće, obuće, građevnog i drugog materijala neophodnog za zaštitu i spašavanje ugroženog ili nastradalog stanovništva, dužni su ta sredstva i materijale staviti na raspolaganje nadležnom stožeru civilne zaštite koji upravlja akcijama zaštite i spašavanja. O izuzetoj hrani, opremi, sredstvima i materijalu stožer vodi odgovarajuću evidenciju.

XII – FINANCIRANJE I NAKNADE

1. Financiranje civilne zaštite

Članak 179.

Zaštita od prirodnih i drugih nesreća financira se iz:

- 1) proračuna Federacije, kantona i općina;
- 2) sredstava pravnih osoba;
- 3) osiguranja;
- 4) dragovoljnih priloga;

⁷⁵ Članak 177. izmijenjen je u cijelosti, (članak 84. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

- 5) međunarodne pomoći;
- 6) drugih izvora utvrđenih ovim i drugim zakonom.

Članak 180./⁷⁶

Sve pravne osobe i građani koji obavljaju samostalnu djelatnost i državna tijela svih razina vlasti u Federaciji dužni su plaćati posebnu naknadu za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u visini od 0,5 % od osnovice koju čine isplaćene neto plaće zaposlenika u radnom odnosu i svih osoba angažiranih po ugovoru o vršenju privremenih i povremenih poslova i po ugovoru o djelu.

Posebna naknada iz stavka 1. ovoga članka obračunava se i uplaćuje istodobno s isplatom plaće.

Za posebnu naknadu koju obveznik nije uplatio u propisanom roku plaća se kamata po stopi od 0,06 % dnevno za svaki dan zakašnjenja.

Sredstva ostvarena po odredbama st. 1. do 3. ovoga članka vode se na posebnom transakcijskom računu proračuna Federacije, kantona i općine. Od evidentiranih sredstava iz stavka 4. ovoga članka, 20 % pripada Federaciji i služe isključivo za namjene iz članka 182. toč. 2. do 5; 30 % kantonu i služe isključivo za namjene iz članka 183. toč. 2. do 6; a 50 % općini u kojoj su ta sredstva ostvarena i služe isključivo za namjene iz članka 184. st. 2. do 7 ovoga Zakona.

Sredstva na transakcijskom računu iz stavka 4. ovoga članka ne gase se istekom kalendarske godine već se akumuliraju sa sredstvima koja se prikupljaju u tijeku naredne godine.

Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave, utvrđuje uvjete i način korištenja sredstava ostvarenih po osnovi posebne naknade iz stavka 1. ovoga članka.

Federalni ministar financija-Federalni ministar finansija donijet će propis o načinu obračunavanja i uplati posebne naknade iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 181.

U proračunu Federacije osiguravaju se potrebna financijska sredstva za financiranje obveza Federacije utvrđenih u članku 182. ovoga Zakona.

U proračunu kantona osiguravaju se potrebna sredstva za financiranje obveza iz članka 183., a u proračunu općine za obveze utvrđene u članku 184. ovoga Zakona.

Federalna uprava, uprave civilne zaštite kantona i službe civilne zaštite općine mogu ostvarivati dodatne prihode od obavljanja svoje osnovne djelatnosti koji će služiti isključivo za financiranje potreba iz čl. 182. do 184. ovoga zakona.

Sredstva namijenjena za financiranje zaštite i spašavanja, propisana posebnim zakonom, poput «markica solidarnosti» ili dio naplaćene premije osiguranja od požara i druga sredstva predviđena za te namjene, naplaćuju se i koriste za potrebe civilne zaštite za namjene utvrđene u ovome Zakonu.

Članak 182./⁷⁷

Federacija financira:

- 1) ustrojavanje, opremanje i rad Federalne uprave;
- 2) pripremanje, opremanje i obuku Federalnog stožera, službi zaštite i spašavanja i specijaliziranih postrojbi civilne zaštite koje osniva Federacija i troškove njihovog sudjelovanja u provedbi mjera zaštite i spašavanja na zapovijed Federalnog stožera;

⁷⁶ U članku 180. vršene su izmjene i dopune, (članak 85. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁷⁷ U članku 182. vršene su izmjene i dopune, (članak 86. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

3) pružanje materijalne pomoći službama zaštite i spašavanja, a osobito za nabavku specifične opreme i obuku njenih članova za uporabu te opreme;

4) pružanje materijalne pomoći kantonima i općinama za uklanjanje posljedica koje su nastale od prirodnih i drugih nesreća, sprječavanja nastajanja daljih šteta i osiguranja osnovnih uvjeta za život ljudi na ugroženom području;

5) istraživačke i razvojne projekte od značaja za ustrojavanje i provedbu zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća;

6) prema potrebi, pružanje financijske potpore kantonima i općinama za opremanje i obuku službi zaštite i spašavanja i postrojbi civilne zaštite, te istraživačkih i razvojnih projekata od značaja za ustrojavanje i provedbu zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća;

7) obučavanje kantonalnih stožera civilne zaštite sukladno članku 164. stavak 5. ovoga Zakona;

8) druge potrebe zaštite i spašavanja sukladno zakonu ili drugim propisima.

Federacija može dio sredstava iz članka 180. stavak 4. ovoga Zakona koja pripadaju Federaciji izuzetno koristiti za financiranje preventivnih mjera zaštite i spašavanja pod uvjetom da je dio sredstava za te namjene osiguran u Proračunu Federacije i ako su preventivne mjere utvrđene u Federalnom programu i godišnjem planu realizacije Programa, s tim da ta sredstva ne mogu biti veća od 20% sredstava koja se prikupe u tijeku proračunske godine.

Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave odlučuje o korištenju sredstava za namjene iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 183.⁷⁸

Kanton financira:

1) opremanje, obučavanje i rad uprave civilne zaštite kantona;

2) pripremanje, opremanje i obuku kantonalnog stožera, službi zaštite i spašavanja i postrojbi civilne zaštite koje ustrojava kanton, te troškove koji nastaju tijekom njihovog sudjelovanja u provedbi mjera zaštite i spašavanja na zapovijed kantonalnog stožera civilne zaštite;

3) opremanje i osposobljavanje gospodarskih društava i drugih pravnih osoba u dijelu kada postavljene zadaće tim društvima nadilaze njihove materijalne mogućnosti;

4) izgradnju i održavanje javnih skloništa;

5) saniranje dijela šteta nastalih prirodnom ili drugom nesrećom, sukladno svojim materijalnim mogućnostima;

6) istraživačke i razvojne projekte od značenja za ustrojavanje i provedbu zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća;

7) obuka stanovništva;

8) prema potrebi, pružanje financijske potpore općinama u ostvarivanju njihovih zadataka zaštite i spašavanja;

9) druge potrebe zaštite i spašavanja, sukladno zakonu ili drugim propisima.

Kanton može dio sredstava iz članka 180. stavak 4. ovoga Zakona koja pripadaju kantonu, izuzetno, kao interventnu mjeru koristiti za financiranje preventivnih mjera zaštite i spašavanja, pod uvjetom da je dio sredstava za te namjene osiguran u proračunu kantona i ako su preventivne mjere utvrđene u programu razvitka i godišnjem planu realizacije tog programa s tim da ta sredstva ne mogu biti veća od 20% sredstava koja se prikupe u tijeku proračunske godine.

Vlada kantona, na prijedlog kantonalne uprave civilne zaštite odlučuje o sredstvima iz stavka 2. ovoga članka.

⁷⁸ U članku 183. dodani su novi st. 2. i 3., (članak 87. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

Članak 184.⁷⁹

Općina financira:

- 1) opremanje, obučavanje i rad službe civilne zaštite općine;
- 2) pripremanje, opremanje i obuku općinskih stožera civilne zaštite, službi zaštite i spašavanja i postrojbi civilne zaštite koje ustrojjava općina i povjerenika civilne zaštite općine, kao i troškove koji nastanu tijekom njihovog sudjelovanja u provedbi mjera zaštite i spašavanja na zapovijed općinskog stožera civilne zaštite;
- 3) opremanje pravnih osoba u dijelu kada postavljene zadatke tim osobama nadilaze njihove materijalne mogućnosti;
- 4) prilagođavanje i održavanje drugih zaštitnih objekata potrebama sklanjanja ljudi i materijalnih dobara;
- 5) nabavku i održavanje sustava za uzbunjivanje stanovništva;
- 6) saniranje dijela šteta nastalih prirodnom i drugom nesrećom, sukladno svojim materijalnim mogućnostima;
- 7) druge potrebe zaštite i spašavanja, sukladno zakonu ili drugim propisima.

Općina može dio sredstava iz članka 180. stavak 4. ovoga Zakona koja pripadaju općini, izuzetno, kao interventnu mjeru, koristiti za financiranje preventivnih mjera zaštite i spašavanja, pod uvjetom da je dio sredstava za te namjene osiguran u proračunu općine i ako su preventivne mjere utvrđene u programu razvitka i planu zaštite i spašavanja općine, s tim da ta sredstva ne mogu biti veća od 20% sredstava koja se prikupe u tijeku proračunske godine.

Općinski načelnik, na prijedlog službe civilne zaštite općine odlučuje o korištenju sredstava iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 185.

Pravne osobe, iz vlastitih sredstava, financiraju troškove koji se odnose na pripremanje i opremanje stožera, povjerenika i postrojbi civilne zaštite koje osnivaju radi zaštite i spašavanja vlastitog ljudstva, imovine i drugih materijalnih dobara od opasnosti i djelovanja prirodnih i drugih nesreća.

2) Naknade u civilnoj zaštiti

Članak 186.

Građani kada sudjeluju u zaštiti vlastite imovine i drugih materijalnih dobara u naselju u kojem žive i pravne osobe kada štite vlastita sredstva i imovinu i druga materijalna dobra koja koriste u svojem radu nemaju pravo na naknadu za sudjelovanje u tim akcijama zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.

Članak 187.

Građani i pravne osobe imaju pravo na naknadu za materijalna sredstva, stoku i opremu koja je dana na korištenje civilnoj zaštiti tijekom sudjelovanja u akcijama zaštite i spašavanja, vježbi ili obuke, kao i naknadu za nastale štete po tom temelju, sukladno propisu Vlade Federacije iz članka 16. stavak 2. ovoga Zakona.

Građani i pravne osobe čija je hrana i druga materijalna sredstva iz članka 178. st. 2. i 3. ovoga Zakona, uzeta za zbrinjavanje nastradalog i ugroženog stanovništva, imaju pravo na naknadu za tu hranu, opremu i sredstva u iznosu koji se određuje prema mjesnim dnevnim tržišnim cijenama u maloprodaji na dan kada su ta hrana i sredstva predana.

⁷⁹ U članku 184. dodani su novi st. 2. i 3., (članak 88. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

Članak 188.

Naknade iz čl. 16., 18., 19., 20., 21. i 178. ovoga Zakona, isplaćuju se na teret općine, kantona ili Federacije čije je tijelo naredilo sudjelovanje ljudi i materijalnih sredstava u zaštiti i spašavanju, a u ostalim slučajevima naknade isplaćuju pravne osobe, iz vlastitih sredstava, kod kojih su građani sudjelovali u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih sredstava.

Članak 189.

Pravne osobe koje su namjerno ili zbog nepažnje uzročile opasnosti radi kojih su nastali troškovi u otklanjanju posljedica, dužne su naknaditi sljedeće troškove:

- 1) troškove izvedenih zaštitnih i spasilačkih mjera;
- 2) troškove sanacije i dovođenja u prvobitno stanje;
- 3) troškove šteta fizičkim i pravnim osobama.

Ako je više pravnih osoba iz stavka 1. ovoga članka uzročilo nesreću, a ne može se utvrditi njihov pojedinačni udio, nastale troškove snose solidarno.

Pravo na naknadu troškova iz stavka 1. ovoga članka pripada onome tko je isplatio te troškove.

XIII – INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 190.⁸⁰

Federalna uprava, u okviru svoje ovlasti, obavlja poslove inspekcijskog nadzora koji se odnose na ustrojavanje i funkcioniranje civilne zaštite iz ovlasti Federacije, u federalnim tijelima uprave i drugim federalnim tijelima, kantonima, općinama i pravnim osobama, a koja se odnose na sljedeća pitanja:

- 1) provedbu ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona;
- 2) pripreme federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave i službi zaštite i spašavanja koje ustrojava Federacija;
- 3) mjere zaštite i spašavanja koje proizlaze iz Federalnog plana;
- 4) pripreme civilne zaštite u pravnim osobama iz članka 32. ovoga Zakona, od značenja za Federaciju;
- 5) izdvajanje i korištenje sredstava za financiranje civilne zaštite;
- 6) obučavanje kantonalnih i općinskih stožera civilne zaštite i specijaliziranih postrojbi civilne zaštite;
- 7) obučavanje kantonalnih i općinskih operativnih centara;
- 8) nadzor kvalitete i primjenu standardnih operativnih procedura u procesu razminiranja NUS-a;
- 9) raspored ljudstva u civilnu zaštitu na razini Federacije.

Pri obavljanju inspekcijskog nadzora, glavni federalni inspektor civilne zaštite može narediti praktičnu provjeru ili izvođenje vježbi civilne zaštite ili operativnih centara.

Poslove inspekcijskog nadzora iz stavka 1. ovoga članka obavljaju inspektori i drugi rukovodeći i ostali državni službenici iz Federalne uprave koje rješenjem ovlasti direktor Federalne uprave.

Ravnatelj Federalne uprave donosi propis o sadržaju i načinu obavljanja inspekcijskog nadzora u zaštiti i spašavanju za federalnu i kantonalnu inspekciju.

⁸⁰ U članku 190. vršene su izmjene i dopune, (članak 89. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

Članak 191./⁸¹

Kantonalna uprava civilne zaštite, u okviru svoje ovlasti, obavlja poslove inspeksijskog nadzora koji se odnose na ustrojavanje i funkcioniranje civilne zaštite iz ovlasti kantona u kantonalnim tijelima uprave i kantonalnim ustanovama, općinama i pravnim osobama od značenja za kanton i općinu, a koja se odnose na sljedeća pitanja:

- 1) provedbu ovoga Zakona u pitanjima koja su u ovlasti kantona i pripreme kantonalnih ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave;
- 2) provedbu ovoga Zakona u pitanjima koja su u ovlasti općina i pripreme općinskih službi za upravu;
- 3) pripreme u službama zaštite i spašavanja koje ustrojava kanton i općina;
- 4) mjere zaštite i spašavanja koje proizlaze iz plana zaštite kantona i općina;
- 5) pripreme civilne zaštite u pravnim osobama iz članka 32. ovoga Zakona od značenja za kanton i općinu;
- 6) izdvajanje i korištenje sredstava za financiranje civilne zaštite i skloništa;
- 7) obučavanje kantonalnog i općinskih stožera civilne zaštite i postrojbi civilne zaštite kantona i općina;
- 8) obučavanje kantonalne i općinskih operativnih centara;
- 9) raspored ljudstva u civilnu zaštitu u kantonu i općinama.

Poslove inspeksijskog nadzora iz stavka 1. ovoga članka vrše inspektori i drugi državni službenici koje rješenjem ovlasti direktor kantonalne uprave civilne zaštite.

XIV – RADNI ODNOSI

Članak 192./⁸²

Na službenike i namještenike Federalne uprave, primjenjuju se propisi koji važe za službenike u tijelima uprave Federacije, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Kada to zahtijevaju potrebe službe (dežurstvo, obuka i vježbe, provjere spremnosti stožera, postrojbi i službi civilne zaštite, akcije zaštite i spašavanja, te drugi neodgodivi poslovi), službenici i namještenici Federalne uprave dužni su te poslove obavljati i dulje od punog radnog vremena, sukladno zakonu.

Zbog posebnih uvjeta rada, težine i naravi poslova i odgovornosti za njihovo obavljanje, u proračunu Federacije se visina sredstava za plaće rukovoditelja, službenika i namještenika Federalne uprave određuje kao u federalnim tijelima uprave, uvećana do 20 %. Vrsta poslova i broj izvršitelja koji ostvaruju ovo pravo utvrđuje se Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Federalne uprave.

Za pripadnike timova za razminiranje koje organiziraju Federalna i kantonalne uprave civilne zaštite koji se angažiraju na poslovima razminiranja i uklanjanja NUS-a, pored prava utvrđenih Zakonom o razminiranju u Bosni i Hercegovini osigurava se i poseban dodatak u visini od najmanje 50% do 120% od osnovne plaće namještenika srednje školske spreme, zbog posebnih uvjeta rada, specifičnosti u obavljanju poslova i opasnosti po život na obavljanju poslova razminiranja. Taj dodatak pripada samo onda kada pripadnici tih timova neposredno na terenu obavljaju poslove razminiranja.

Pravilnikom o plaćama i naknadama Federalne uprave, odnosno kantonalne uprave civilne zaštite određuju se radna mjesta i pripadajući postotak posebnog dodatka iz stavka 4. ovoga članka.

Sredstva iz stavka 4. ovoga članka osiguravaju se u proračunu Federacije na prijedlog Federalne uprave, odnosno proračunu kantona na prijedlog kantonalne uprave civilne zaštite.

Odredbe ovoga članka primjenjuju se i na timove za razminiranje koje osniva općina.

⁸¹ U članku 191. vršene su izmjene i dopune, (članak 90. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁸² U članku 192. dodani su novi st. 4., 5., 6. i 7. (članak 91. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

Kantoni i općine će svojim propisom utvrditi istovrsne kriterije iz ovoga članka za plaće zaposlenika u kantonalnim upravama civilne zaštite i službama civilne zaštite općina.

XV - PRIZNANJA I NAGRADE U CIVILNOJ ZAŠTITI

Članak 193.

Za naročite uspjehe u ustrojavanju i provedbi priprema, obučavanju i ostvarenim rezultatima u provedbi zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, stožerima, postrojbama i povjerenicima civilne zaštite, službama zaštite i spašavanja, tijelima uprave, humanitarnim organizacijama, udrugama građana, operativnim centrima, drugim pravnim osobama i pojedincima mogu se dodjeljivati priznanja i nagrade civilne zaštite.

Vlada Federacije, na prijedlog ravnatelja Federalne uprave propisati će vrstu, kriterije i postupak za dodjelu priznanja i nagrada civilne zaštite.

XVI – KAZNE NE ODREDBE

Članak 194.⁸³

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1) ne provodi odgovarajuće pripreme ili ne donese i razradi svoj plan zaštite i spašavanja, ili ne upozna svoje zaposlenike i tijela rukovođenja i upravljanja, postrojbe ili druge oblike ustrojavanja civilne zaštite s planiranim aktivnostima i mjerama zaštite i spašavanja ili ih ne opremi i osposobi za njihovo djelovanje i sudjelovanje u zaštiti i spašavanju (članak 32. st. 1. i 2.);

2) u uvjetima vođenja akcija zaštite i spašavanja svoju redovitu djelatnost ne prilagodi potrebama zaštite i spašavanja (članak 32. stavak 3.);

3) u roku ne dostavi podatke o postojanju opasnosti koje proistječu iz njegove djelatnosti (članak 32. stavak 4.);

4) operativnim centrima i tijelima civilne zaštite ne daju prvenstvo u korištenju telekomunikacijskih i informacijskih sustava i veza (članak 35.);

5) ne daje materijalna sredstva za potrebe civilne zaštite (članak 36.);

6) ne nabavi ili ne drži u funkcionalnom stanju potrebna sredstva i opremu za zaštitu i spašavanje (članak 47.);

7) ne izgradi i ne održava sklonište (članak 52. stavak 2.);

8) ne obavljaju izgradnju zaklona iz članka 52. stavak 3. ovoga Zakona;

9) ne održava sklonište u ispravnom i funkcionalnom stanju (članak 59. stavak 2.);

10) koristi javno sklonište oprečno ugovoru o zakupu (članak 60. stavak 1.);

11) po nalogu nadležnog stožera ne vrši prijam na privremeni smještaj građane i materijalna dobra s ugroženog područja (članak 70.);

12) ne provodi zapovijedene mjere i postupke zamračivanja, poput zamračivanja javnih mjesta, ulica i objekata (članak 71. st. 3. i 4.);

13) ne osigura uvjete za zaštitu ljudi i materijalnih dobara od RKB kontaminacije (članak 76.);

14) ne osigura nazočnost odgovarajućih spasilačkih službi za spašavanje kupaća-utopljenika (članak 80. stavak 2.);

15) bez ovlaštenja ili oprečno važećim propisima obavlja poslove uklanjanja i uništavanja NUS-a (članak 88. i članak 89. stav 2.);

⁸³ U članku 194. vršene su izmjene i dopune, (članak 93. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

16) za potrebe stanovništva na području općine ne osigura odgovarajuće pričuve krvi i krvne plazme (članak 91.stavak 1.);

17) ne sudjeluju u otklanjanju posljedica i provedbi aktivnosti i mjera asanacije (članak 95. stavak 2.);

18) ne provodi zaštitu i spašavanje u rudnicima (članak 102.);

19) ne provodi operativne mjere zaštite i spašavanja (članak 122. stavak 4.);

20) operativnim centrima ne ustupa na korištenje veza, kao i ne osigurava uspostavu posebnih, besplatnih veza namijenjenih zaštiti i spašavanju (članak 154. st. 3. i 5.);

21) operativnim centrima ne dostavlja podatke o pojavama iz članka 155. ovoga Zakona;

22) ako se ne poveže s odgovarajućim operativnim centrom iz članka 157. ovoga Zakona;

23) operativnim centrima ne dostave određene podatke (članak 158.);

24) ne osigura pravodobno izvješćivanje i uzbunjivanje stanovništva o opasnostima izazvanim na hidro-sustavima ili proizvodnim pogonima posebne namjene ili ne izradi, doradi i ne održava te sustave ili se ne uključi u sustav za uzbunjivanje u Federaciji (članak 162. st.1. i 2.);

25) ne poduzmu potrebne mjere zaštite i spašavanja od prirodne ili druge nesreće kada nastupi iznenada ili o tome ne obavijesti nadležno tijelo (članak 176.);

26) ne izda odgovarajuće potvrde vlasnicima i korisnicima opreme, odnosno vlasnicima zaliha hrane, medicinske opreme i lijekova (članak 178.);

27) ako ne plaćaju posebnu naknadu za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća iz članka 180. stavak 2. ovoga Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.000,00 KM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 195.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1) ne sudjeluje u pripremi i provedbi zaštite i spašavanja i ne ostvaruju koordinaciju i suradnju s nadležnim tijelima i službama, odnosno štabovima civilne zaštite ili u svojim programima rada ne utvrdi zadatke i ustrojavanje djelovanja u zaštiti i spašavanju (članak 33.);

2) ne daje podatke i obavještenja iz svojih istraživanja koja su od značenja za civilnu zaštitu (članak 34.);

3) svoj plan zaštite i spašavanja ne uskladi s odgovarajućim višim planom zaštite (članak 46.stavak 2.);

4) nadležnom tijelu ne daje podatke o objektima i korisnicima i stanju sredstava i opreme za zaštitu i spašavanje (članak 47. stavak 1.);

5) ne provodi preventivne mjere zaštite i spašavanja (članak 122. stavak 3.);

6) ne ustupi dio poslovnog, stambenog ili drugog objekta za instaliranje naprava i sredstava za motrenje i uzbunjivanje (članak 163.stavak 1.).

Za prekršaj iz stavaka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 250,00 KM do 1.000,00 KM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 196.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj građanin ako:

1) ne dadne na privremeno korištenje civilnoj zaštiti sredstva, zemljište, objekte i druga sredstva (članak 16. stavak 1.);

- 2) ne odazove se pozivu nadležnog stožera, uprave ili službe za upravu, radi sudjelovanja u zaštiti i spašavanju (članak 17);
- 3) ne provodi mjere i postupke osobne i uzajamne zaštite (članak 41);
- 4) na stambenoj zgradi ne izgradi ojačanu prvu ploču tako da ona izdrži urušavanje tog objekta (članak 52. stavak 3.);
- 5) ne pruži pomoć u zbrinjavanju ugroženih i nastradalih građana (članak 68. stavak 3.);
- 6) ne izvrši zapovijedene mjere i postupke zamračivanja (članak 71. stavak 3.);
- 7) ne koristi sredstva za osobnu RKB zaštitu (članak 74. stavak 1.);
- 8) ne obavijesti nadležno tijelo o otkrivenom NUS-a (članak 87.);
- 9) ne izvršava zapovijedi zapovjednika postrojbe civilne zaštite (članak 142. stavak 3.):
- 10) kao pripadnik stožera, službe zaštite i spašavanja i postrojbe civilne zaštite ili kao povjerenik civilne zaštite ne odazove se pozivu radi obuke (članak 164. st. 3. i 4.);
- 11) ne poduzme potrebne mjere zaštite i spašavanja od prirodne ili druge nesreće kada nastupi iznenada ili o tome ne obavijeste nadležno tijelo (članak 176.);
- 12) onemogućiti provedbu radova ili ne ustupi materijalno-tehnička sredstva, hranu, medicinsku opremu, lijekove, odjeću, obuću, građevni i drugi materijal kada to zahtijevaju potrebe zaštite i spašavanja (članak 178.).

Članak 196a./⁸⁴

Novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj rukovoditelj tijela ako:

- 1) ne osnuje službu civilne zaštite općine, sukladno ovome Zakonu (članak 31.);
- 2) ne organizira operativni centar i ne osigura njegov rad (članak 149.);
- 3) sredstva iz stavka 1. članka 180. ovoga Zakona koristi za namjene koje nisu utvrđene u članku 180. stavak 4. ovoga Zakona.

XVII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 197./⁸⁵

Kantoni i općine će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona okončati postupak ustrojavanja kantonalnih uprava civilne zaštite, odnosno općinskih službi civilne zaštite, te preuzeti poslove, službenike i namještenike, sredstava i opremu, dokumentaciju i pismohranu civilne zaštite iz uprava i ureda obrane Federalnog ministarstva obrane u kantonu i općini, sukladno ovom Zakonu.

Kantoni i općine će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona okončati utemeljenje kantonalnih i općinskih stožera civilne zaštite, sukladno ovome Zakonu.

Kantoni i općine su dužni u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, svojim propisima urediti pitanja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća koja su ovim Zakonom stavljena u ovlast kantona, odnosno općine, odnosno da svoje propise u toj oblasti usklade s odredbama ovoga Zakona.

⁸⁴ Članak 196a. je novi članak (članak 94. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁸⁵ U članku 197. dodan je novi stavak 3., (članak 95. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

Članak 198.
(Brisan)

Članak 199./⁸⁶

Po završetku Faze VIII Programa razminiranja 2006/2007 sukladno Strategiji protu-minskih akcija Bosne i Hercegovine, koji je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvojilo u listopadu 2004. godine i Izlazne strategije za stvaranje održivih timova civilne zaštite za razminiranje i uklanjanje NUS-a u Federaciji Bosne i Hercegovine, broj 434/03. od 21.08.2003. godine, koju je usvojila Vlada Federacije, sredstva za financiranje tih poslova u razdoblju od 2007. do 2010. godine u sadašnjem obujmu osiguravaju se u proračunu Federacije, na prijedlog Federalne uprave.

Kantoni su dužni participirati u plaćanju poreza za plaće i doprinose za zdravstveno, penzijsko i invalidsko osiguranje i beneficirani staž za pripadnike svojih timova za razminiranje i dužni su stvarati uvjete za preuzimanje tih timova u svoju ovlast i potpuno financiranje od početka 2010. godine.

Početakom 2010. godine kantonalne uprave civilne zaštite će preuzeti u stalni radni odnos pripadnike svojih timova za razminiranje, kao i pripadajuću opremu i sredstva, a Federalna uprava preuzima u stalni radni odnos pripadnike svojih timova za razminiranje.

Članak 200.

Vlada Federacije, Federalna uprava i druga federalna tijela uprave donijet će propise za koje su ovlašteni ovim Zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Kantoni i općine i pravne osobe uskladit će svoje ustrojstvo civilne zaštite s odredbama ovoga Zakona najkasnije u roku od tri mjeseca od dana donošenja propisa iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 201.

U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona kantoni će izvršiti preuzimanje prava, obveza i odgovornosti općina iz zaključenih ugovora o zakupu javnih skloništa u miru, te izvršiti noveliranje ugovora, sukladno ovome Zakonu.

Članak 202.
(Brisan)

Članak 203./⁸⁷

Vlada Federacije odlučuje o davanju na korištenje tijelima civilne zaštite objekata, magazina, sredstava, opreme, dokumentacije i drugih sredstava potrebnih za zaštitu i spašavanje iz ovlasti Federalnog ministarstva obrane, koja se ne rasporede do dana prestanka s radom toga ministarstva.

Dodjela sredstava iz stava 1. ovoga članka tijelima civilne zaštite obavlja se na prijedlog Federalne uprave, sukladno članku 7. Zakona o prestanku važenja Zakona o obrani Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», broj 2/06).

⁸⁶ Članak 199. izmijenjen je u cijelosti (članak 97. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

⁸⁷ Članak 203. izmijenjen je u cijelosti, (članak 99. Izmjena Zakona iz 2006. godine)

Članak 204.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".